

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»**

Консолідована звітність Банківської групи

*За рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
разом зі звітом незалежного аудитора*

Зміст

Звіт незалежного аудитора

Консолідований звіт про фінансовий стан.....	1
Консолідований звіт про фінансові результати.....	2
Консолідований звіт про сукупний дохід.....	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів.....	4
Консолідований звіт про зміни власного капіталу.....	5

Примітки до консолідованої звітності Банківської групи

1. Основна діяльність.....	6
2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність.....	6
3. Основа підготовки інформації.....	7
4. Основні принципи облікової політики.....	7
5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	25
6. Грошові кошти та їх еквіваленти.....	27
7. Кошти на рахунках в Національному банку України.....	27
8. Кошти в інших банках.....	28
9. Цінні папери.....	29
10. Кредити клієнтам.....	31
11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи.....	39
12. Інші активи.....	41
13. Заборгованість перед Національним банком України.....	41
14. Заборгованість перед іншими банками.....	42
15. Кошти клієнтів.....	42
16. Випущені депозитні сертифікати.....	43
17. Випущені єврооблігації.....	43
18. Інші позикові кошти.....	43
19. Інші зобов'язання.....	44
20. Субординований борг.....	44
21. Похідні фінансові інструменти.....	45
22. Акціонерний капітал та резерви.....	45
23. Сегментний аналіз.....	46
24. Процентні доходи та витрати.....	46
25. Комісійні доходи та витрати.....	47
26. Інші доходи.....	47
27. Операційні витрати.....	48
28. Податок на прибуток.....	48
29. Управління ризиками.....	50
30. Розкриття справедливої вартості.....	59
31. Умовні та інші зобов'язання.....	62
32. Операції зі зв'язаними сторонами.....	64
33. Прибуток на акцію.....	66
34. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи.....	67

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА ЩОДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

Акціонерам та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»

Ми провели аудит консолідованої звітності Банківської групи ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Відповідальна особа») та інших учасників банківської групи, що вказані у Примітці 1 до консолідованої звітності Банківської групи (далі разом – «Банківська група»), що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2016 року, консолідованого звіту про фінансові результати, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про рух грошових коштів та консолідованого звіту про зміни власного капіталу за рік, що закінчився зазначеною датою, і стислого викладу значущих облікових політик та іншої пояснювальної інформації.

Консолідована звітність Банківської групи була складена управлінським персоналом відповідно до вимог розділу VI «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254 (далі – «Постанова № 254»).

Відповідальність управлінського персоналу за консолідовану звітність Банківської групи

Управлінський персонал несе відповідальність за складання цієї консолідованої звітності Банківської групи відповідно до вимог розділу VI Постанови № 254 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал вважає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої звітності Банківської групи, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є висловлення думки щодо цієї консолідованої звітності Банківської групи на основі нашого аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту, що були введені в дію на території України рішенням Аудиторської палати України від 4 травня 2017 року №344. Ці стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована звітність Банківської групи не містить суттєвих викривлень.

Аудит передбачає виконання процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум і розкриттів у консолідованій звітності Банківської групи. Вибір процедур залежить від судження аудитора, включаючи оцінювання ризиків суттєвих викривлень консолідованої звітності Банківської групи внаслідок шахрайства або помилки. Під час оцінювання цих ризиків аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються складання і

достовірного подання суб'єктом господарювання консолідованої звітності Банківської групи, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінювання відповідності застосованих облікових політик, обґрунтованості облікових оцінок, виконаних управлінським персоналом, та оцінювання загального подання консолідованої звітності Банківської групи.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Основа для думки із застереженням

1. Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років, до цінних паперів, наявних для продажу, включено акції загальною балансовою вартістю 161 798 тис. грн. та 210 150 тис. грн., відповідно, які знаходяться у власності страхових компаній та інвестиційної компанії – членів Банківської групи. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо балансової вартості цих акцій, резерву переоцінки цінних паперів, наявних для продажу, та ефекту на суму відстроченого податку станом на 31 грудня 2016 та 2015 років, та відповідних чистих прибутків/(збитків) від торгових операцій з цінними паперами, наявних для продажу, за 2016 та 2015 роки, оскільки нам не був наданий доступ до фінансової інформації щодо цих статей консолідованої звітності Банківської групи, а також управлінського персоналу та аудиторів цих страхових компаній. Отже, ми не змогли визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.
2. Станом на 31 грудня 2015 року, до цінних паперів, наявних для продажу, включено корпоративні облігації загальною балансовою вартістю 24 127 тис. грн., які знаходилися у власності страхових компаній – членів Банківської групи. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо балансової вартості цих корпоративних облігацій, резерву переоцінки цінних паперів, наявних для продажу, та ефекту на суму відстроченого податку станом на 31 грудня 2015 року, та відповідних чистих прибутків/(збитків) від торгових операцій з цінними паперами, наявних для продажу, за 2016 та 2015 роки, оскільки нам не був наданий доступ до фінансової інформації щодо цих статей консолідованої звітності Банківської групи, управлінського персоналу та аудиторів цих страхових компаній. Отже, ми не змогли визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях цих сум.
3. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо балансової вартості відстроченого податкового зобов'язання станом на 31 грудня 2015 року в сумі 2 768 тис. грн. та витрат з податку на прибуток за 2015 рік в сумі 36 401 тис. грн., у відношенні страхових компаній – членів Банківської групи, оскільки нам не був наданий доступ до фінансової інформації щодо цих статей консолідованої звітності Банківської групи, управлінського персоналу та аудиторів таких страхових компаній. Оскільки, балансова вартість відстроченого податкового зобов'язання станом на 31 грудня 2015 року визначає суму витрат з податку на прибуток за 2016 рік, ми не змогли визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях суми витрат з відстроченого податку за 2016 рік.

4. Відповідно до облікової політики Банківської групи, будівлі, що входять до складу основних засобів, обліковуються за переоціненою вартістю. В 2016 та 2015 роках, страхові компанії – члени Банківської групи, провели переоцінку тільки певних будівель балансовою вартістю 119 379 тис. грн. та 7 822 тис. грн., відповідно, в той час як існував цілий ряд факторів, який вказував, що справедлива вартість інших (не переоцінених) будівель суттєво відрізнялась від їх балансової вартості станом на 31 грудня 2016 та 2015 років в сумі 46 141 тис. грн. та 20 102 тис. грн., відповідно. Це є відхиленням від вимог облікової політики Банківської групи.

Думка із застереженням

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, про які йдеться у пунктах 1, 2, 3 та за винятком впливу питання, про яке йдеться у пункті 4 параграфу «Основа для думки із застереженням», консолідована звітність Банківської групи складена в усіх суттєвих аспектах відповідно до вимог Постанови № 254.

Пояснювальний параграф

Звертаємо вашу увагу на Примітку 2 до консолідованої звітності Банківської групи, в якій описується операційне середовище в Україні. Обставини, про які йдеться у Примітці 2, можуть продовжувати негативно впливати на фінансовий стан і результати діяльності Банківської групи у такий спосіб і такою мірою, що наразі не можуть бути визначені. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Основа обліку та обмеження щодо розповсюдження

Звертаємо увагу на Примітку 3 до консолідованої звітності Банківської групи, яка описує основу обліку. Консолідована звітність Банківської групи була складена з метою сприяння Відповідальною особою у дотриманні вимог, встановлених Національним банком України. Тому консолідована звітність Банківської групи не може використовуватися для інших цілей. Наш звіт призначений виключно для Відповідальної особи та Національного банку України і не може бути використаним іншими сторонами, крім Відповідальної особи та Національного банку України. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

ТОВ «Ерст энд Янг Аудиторські Послуги»

29 травня 2017 року

м. Київ, Україна

Світіч О.М.
Генеральний директор

Мовсесян Л.С.
Сертифікат аудитора серії Б №0198
чинний до 24 грудня 2019 року

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансовий стан на 31 грудня 2016 року

(у тисячах гривень)

	Прим.	2016 рік	2015 рік
Активи			
Грошові кошти в касі та дорозі	6	1 162 395	1 244 606
Кошти на рахунках в Національному банку України	7	1 213 522	897 908
Заборгованість інших банків	8	5 664 152	4 500 090
<i>Цінні папери:</i>	9		
- які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку		277 873	263 387
- наявні для продажу		9 339 056	2 579 991
Кредити клієнтам	10	24 740 416	26 272 294
Поточний актив з податку на прибуток		46 219	47 882
Інші активи	12	1 158 212	1 210 904
Основні засоби	11	1 428 798	1 457 948
Інвестиційна власність	11	185 857	188 554
Нематеріальні активи	11	292 042	248 939
Відстрочений податковий актив	28	187 719	276 992
Всього активів		45 696 261	39 189 495
Зобов'язання			
Заборгованість перед Національним банком України	13	-	485 426
Заборгованість перед іншими банками	14	1 147 889	224 827
Кошти клієнтів	15	33 082 769	27 473 577
Випущені депозитні сертифікати	16	691 371	-
Випущені єврооблігації	17	4 290 540	4 722 461
Інші позикові кошти	18	19 144	40 312
Інші зобов'язання	19	1 656 385	1 719 345
Субординований борг	20	490 750	492 174
Поточне зобов'язання з податку на прибуток		5 227	26 651
Відстрочене податкове зобов'язання	28	21 266	2 768
Всього зобов'язань		41 405 341	35 187 541
Власний капітал			
Акціонерний капітал	22	3 542 211	3 572 211
Емісійний дохід	22	101 660	101 660
Резерв переоцінки основних засобів	22	667 410	718 647
Резерв переоцінки цінних паперів, наявних для продажу	22	91 470	(2 153)
Резервний фонд	22	1 479 799	1 482 826
Непокритий збиток	22	(1 591 630)	(1 871 237)
Всього власного капіталу		4 290 920	4 001 954
Всього зобов'язань та власного капіталу		45 696 261	39 189 495

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-67 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про фінансові результати за 2016 рік

(у тисячах гривень)

	<i>Прим.</i>	2016 рік	2015 рік (рекласифі- ковано)
Процентні доходи	24	5 072 273	5 279 516
Процентні витрати	24	(2 897 868)	(3 081 411)
Чисті процентні доходи		2 174 405	2 198 105
Резерв під знецінення кредитів	8, 10	(1 353 293)	(4 861 373)
Чисті процентні прибутки/(збитки) після вирахування резерву під знецінення кредитів		821 112	(2 663 268)
Комісійні доходи	25	1 159 963	1 098 274
Комісійні витрати	25	(348 397)	(313 665)
Чисті комісійні доходи		811 566	784 609
<i>Чисті прибутки від операцій з іноземними валютами:</i>			
- торгові операції		391 194	587 132
- курсові різниці		80 951	944 212
<i>Чисті прибутки/(збитки) від цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток:</i>			
- торгові операції		727	4 752
- зміна справедливої вартості		(2 656)	11 373
<i>Чисті прибутки/(збитки) від цінних паперів, наявних для продажу:</i>			
- торгові операції		48 187	(2 426)
- збитки від зменшення корисності		(63 885)	(137 812)
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки інвестиційної власності	11	3 422	(44 243)
Чистий збиток від реструктуризації іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті	10	(28 508)	(29 346)
Чистий збиток від похідних фінансових інструментів		(34 190)	(332 246)
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	31	2 513	(22)
Дохід від страхової діяльності		442 939	540 709
Інші доходи	26	120 350	214 297
Операційний дохід/(збиток)		2 593 722	(122 279)
Операційні витрати	27	(2 180 730)	(2 098 232)
Прибуток/(збиток) до оподаткування		412 992	(2 220 511)
(Витрати)/дохід з податку на прибуток		(108 696)	366 580
Чистий прибуток/(збиток) за звітний період		304 296	(1 853 931)
Прибуток/(збиток) на акцію (виражений в гривнях на акцію)	33	25,62	(122,35)

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-67 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про сукупний дохід за 2016 рік

(у тисячах гривень)

	2016 рік	2015 рік
Чистий прибуток/(збиток) за звітний період	304 296	(1 853 931)
Інший сукупний дохід		
<i>Інший сукупний дохід, який буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Нереалізовані доходи/(витрати) за операціями з цінними паперами, наявними для продажу	162 362	(24 077)
Реалізовані витрати/(доходи) за операціями з цінними паперами, наявними для продажу, рекласифіковані до звіту про фінансові результати	(48 187)	2 426
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(20 552)	1 625
Чистий інший сукупний прибуток/(збиток), що підлягає рекласифікації до складу прибутку або збитку у наступних періодах	93 623	(20 026)
<i>Інший сукупний дохід, який не буде рекласифіковано до звіту про фінансові результати у наступних періодах</i>		
Переоцінка приміщень	(5 930)	(18 573)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(7 686)	(23 475)
Чистий інший сукупний збиток, що не підлягає перекласифікації до складу прибутку або збитку в наступних періодах	(13 616)	(42 048)
Інший сукупний дохід/(витрати) за рік, за вирахуванням податків	80 007	(62 074)
Всього сукупний прибуток/(збиток) за звітний період	384 303	(1 916 005)

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про рух грошових коштів за 2016 рік

(у тисячах гривень)

	2016 рік	2015 рік
Грошові потоки від операційної діяльності		
Процентні доходи отримані	4 789 464	4 089 651
Процентні витрати сплачені	(2 873 120)	(3 155 752)
Комісійні доходи отримані	1 582 287	1 277 556
Комісійні витрати сплачені	(351 218)	(297 320)
Дохід, отриманий від торгівлі іноземною валютою	391 129	587 132
Дохід від операцій з цінними паперами	2 687	4 752
Збиток від операцій з фінансовими деривативами	(1 838)	(337 419)
Інші доходи отримані	135 896	156 062
Операційні витрати сплачені	(2 051 569)	(1 761 447)
Податок на прибуток сплачений	(45 048)	(16 921)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до зміни операційних активів та зобов'язань	1 578 670	546 294
<i>Чисте (збільшення)/зменшення операційних активів</i>		
Обов'язковий резерв у Національному банку України	(668 840)	489 340
Заборгованість інших банків	(406 142)	(557 597)
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	14 237	(230 745)
Кредити клієнтам	1 817 020	3 756 302
Інші активи	439 592	1 198 519
<i>Чисте збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань</i>		
Заборгованість перед Національним банком України	(485 426)	(704 620)
Заборгованість перед іншими банками	876 265	(88 599)
Кошти клієнтів	3 933 993	(3 452 690)
Випущені депозитні сертифікати	655 845	-
Інші зобов'язання	(120 642)	(596 490)
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	7 634 572	359 714
Грошові потоки від інвестиційної діяльності		
Придбання основних засобів та нематеріальних активів	(247 769)	(516 307)
Надходження від продажу основних засобів та нематеріальних активів	20 075	159 732
Придбання цінних паперів, наявних для продажу	(57 315 804)	(57 933 415)
Продаж цінних паперів, наявних для продажу	51 886 020	58 780 650
Чисті грошові кошти, (використані)/отримані від інвестиційної діяльності	(5 657 478)	490 660
Грошові потоки від фінансової діяльності		
Надходження інших позикових коштів та єврооблігацій	14 000	22 400
Погашення інших позикових коштів та єврооблігацій	(1 063 762)	(247 192)
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(1 049 762)	(224 792)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти	327 214	943 408
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	1 254 546	1 568 990
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	5 778 434	4 209 444
Вибуття компанії Банківської групи (Примітка 1)	(8 784)	-
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець звітного періоду (Примітка 6)	7 024 196	5 778 434

Підписано від імені Правління Відповідальною особою Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-67 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Консолідований звіт Банківської групи про зміни власного капіталу за 2016 рік

(у тисячах гривень)

	Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Резерв об'єднання	Резерв переоцінки основних засобів	Резерв переоцінки цінних паперів, наявних для продажу	Резервний фонд	Нерозподілений прибуток/ (непокритий збиток)	Всього власного капіталу
Залишок на 1 січня 2015 р.	3 699 056	56 798	34 266	772 173	17 873	7 396	1 329 525	5 917 087
Чистий збиток за рік	-	-	-	-	-	-	(1 853 931)	(1 853 931)
Інший сукупний дохід за рік	-	-	-	(42 048)	(20 026)	-	-	(62 074)
Всього сукупний збиток за рік	-	-	-	(42 048)	(20 026)	-	(1 853 931)	(1 916 005)
Перенесення суми впливу застосування МСБО (IAS) 29	(132 858)	44 862	-	-	-	-	87 996	-
Перенесення резерву об'єднання	-	-	(34 266)	-	-	-	34 266	-
Розподіл до резервного фонду	-	-	-	-	-	1 475 430	(1 475 430)	-
Перенесення резерву переоцінки основних засобів	-	-	-	(11 478)	-	-	11 478	-
Перенесення прибутку в акціонерний капітал	3 547	-	-	-	-	-	(3 547)	-
Інші зміни	2 466	-	-	-	-	-	(1 594)	872
Залишок на 31 грудня 2015 р.	3 572 211	101 660	-	718 647	(2 153)	1 482 826	(1 871 237)	4 001 954
Чистий прибуток за рік	-	-	-	-	-	-	304 296	304 296
Інший сукупний дохід за рік	-	-	-	(13 616)	93 623	-	-	80 007
Всього сукупний прибуток за рік	-	-	-	(13 616)	93 623	-	304 296	384 303
Перенесення резерву переоцінки основних засобів	-	-	-	(11 666)	-	-	11 666	-
Вибуття компанії Банківської групи (Примітка 1)	(30 000)	-	-	(25 955)	-	(3 027)	(4 357)	(63 339)
Інші зміни	-	-	-	-	-	-	(31 998)	(31 998)
Залишок на 31 грудня 2016 р.	3 542 211	101 660	-	667 410	91 470	1 479 799	(1 591 630)	4 290 920

Підписано від імені Правління Відповідальною особою Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)

Примітки на стор. 6-67 є невід'ємною частиною цієї консолідованої звітності.

(у тисячах гривень)

1. Основна діяльність

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» (далі – «Банк») було засновано 20 листопада 1991 року. Банк розпочав свою діяльність у квітні 1992 року. Банк надає повний спектр банківських послуг, включаючи залучення депозитів та надання кредитів, інвестування в цінні папери, платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну валют, випуск та процесінг платіжних карток.

Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб з 2 вересня 1999 року (реєстраційне свідоцтво № 102 від 29 вересня 2009 року), що діє відповідно до Закону України № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб». Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу (у 2015 році – 200 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років акціонерами Банку є «СКМ ФІНАНС» (92,2% акціонерного капіталу), SCM HOLDINGS LIMITED (Кіпр) (7,7% акціонерного капіталу) та фізична особа (0,1% акціонерного капіталу). Фактичний контроль Банку здійснює громадянин України пан Р.Л. Ахметов.

Юридична адреса Банку: вул. Андріївська, 4, м. Київ, Україна. Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав 6 регіональних центрів та 156 відділень в Україні (на 31 грудня 2015 року – 6 регіональних центрів та 151 відділення в Україні).

Ця консолідована звітність банківської групи, визначеної згідно з вимогами «Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 9 квітня 2012 року № 134, включає звітність Банку, ПАТ «УАСК АСКА», ПАТ «Страхова компанія АСКО-Донбас Північний», ПАТ «УАСК АСКА-Життя», ТДВ «Страхова компанія «Іллічівська», ТОВ «Інвестиційна Компанія ТЕСЕРА КАПІТАЛ» (далі – «Банківська група»). Банківська група ПАТ «ПУМБ» була визнана згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 19 липня 2013 року № 501, ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК» було погоджено відповідальною особою цієї Банківської групи. 19 вересня 2016 року ПАТ «Страхове товариство «Іллічівське» вибуло з переліку компаній Банківської групи, що було погоджено рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 528 від 02.12.2016 року

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність

Банківська група здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

Після значного погіршення в 2014 і 2015 роках, нинішня політична та економічна ситуація в Україні залишається нестабільною. У 2016 році український уряд продовжує здійснювати всеосяжну програму структурної реформи, спрямованої на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбі з корупцією, реформування судової системи з метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні. Стабілізація економіки України у найближчому майбутньому залежить від успішності дій, яких вживає уряд, та забезпечення безперервної фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

За 2016 рік офіційний обмінний курс гривні до долару США Національного банку України зріс на 13,29% з 24,000667 гривень за долар США на 1 січня 2016 року до 27,190858 гривень за долар США на 31 грудня 2016 року. Оскільки певна частина кредитів була видана в іноземних валютах, девальвація гривні по відношенню до цих валют чинить негативний вплив на спроможність позичальників обслуговувати кредити. Крім того, такі фактори, як зниження рівнів ліквідності та прибутковості корпоративного сектору негативно впливають на якість обслуговування кредитного портфелю Банківської групи. Події, які відбуваються в економіці країни, призводять також до зменшення вартості застави по кредитах та інших активних операціях Банківської групи. Керівництво Банківської групи аналізує кредити на предмет знецінення з урахуванням вище зазначених факторів ризику.

Ліквідність банківського сектору поліпшувалася протягом року завдяки поверненню коштів клієнтів. Також протягом 2016 року Національний банк України в кілька етапів зменшив ключову ставку із 22% до 14%. Усі ці заходи забезпечили передумови для зниження банками відсоткових ставок за депозитами.

У 2016 році банківська система України характеризується структурним профіцитом ліквідності, стабілізацією валютних коштів, зниженням вартості ресурсів, низьким рівнем капіталізації та збитковістю. Рівень депозитів загалом по банківській системі зріс на 13,1% у порівнянні з 2015 роком. Попит на кредитні ресурси протягом 2016 року залишався слабким, що було обумовлено низькою економічною активністю, достатньо високими процентними ставками за користування коштами та посиленням вимог банків до позичальників. За слабого кредитування банки нарощували портфель державних цінних паперів. Сукупна частка вкладень банків у цінні папери на кінець 2016 року становила 24,6% чистих активів сектору.

(у тисячах гривень)

2. Економічне середовище, в якому Банківська група здійснює діяльність (продовження)

При складанні цієї звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених подій на фінансовий стан і результати діяльності Банківської групи у звітному періоді. Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичних, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Банківської групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

3. Основа підготовки інформації

Загальна інформація

Ця звітність підготовлена відповідно до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп» затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254, на основі принципу первісної вартості, за винятком фінансових інструментів та інвестиційної власності, що визнаються за справедливою вартістю, будівель та предметів мистецтва, що визнаються за переоціненою вартістю. Зазначені основні принципи облікової політики застосовувались Банківською групою послідовно протягом всіх представлених звітних періодів, якщо не було зазначено інше.

4. Основні принципи облікової політики

У звітному році Банківська група застосовує нижченаведені переглянуті МСФЗ, які вступили в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 – «Ініціатива в сфері розкриття інформації»

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 швидше роз'яснюють, а не значно змінюють існуючі вимоги МСФЗ (IAS) 1. Поправки роз'яснюють наступне:

- ▶ вимоги МСФЗ (IAS) 1 до визначення суттєвості;
- ▶ окремі статті у звіті про фінансові результати та сукупний дохід можуть бути дезагреговані;
- ▶ у організацій є можливість вибирати порядок подання приміток до фінансової звітності;
- ▶ частка сукупного доходу асоційованих компаній та спільних підприємств, які обліковуються за методом участі в капіталі, має бути викладена агреговано у рамках однієї статті з розшифровкою по статтям, які будуть чи не будуть згодом перекласифіковані до складу прибутку чи збитку.

Крім цього, поправки роз'яснюють вимоги, які застосовуються при поданні додаткових проміжних підсумкових сум у звіті про фінансовий стан і звіті про фінансові результати та сукупний дохід. Дані поправки вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Дані поправки не мають будь-якого впливу на Банківську групу.

Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2012-2014 років

Дані поліпшення вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 року або після цієї дати. Вони включають, зокрема, такі зміни:

МСФЗ (IFRS) 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»

Вибуття активів (або групи активів) зазвичай відбувається шляхом продажу або розподілу на користь власників. Поправка роз'яснює, що заміна одного з цих методів іншим вважається не новим планом вибуття, а продовженням початкового плану. Таким чином, вимоги МСФЗ (IFRS) 5 застосовуються безперервно. Дана поправка повинна застосовуватися перспективно.

МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Поправка роз'яснює, що договір на обслуговування, що передбачає комісійну винагороду, може являти собою подальшу участь у фінансовому активі. Компанія повинна оцінити характер такої угоди і комісійної винагороди відповідно до пропонуваного в МСФЗ (IFRS) 7 керівництвом по оцінці подальшої участі, щоб визначити, чи є розкриття інформації за необхідне. Оцінка того, в яких договорах на обслуговування є подальша участь, повинна проводитися ретроспективно. При цьому компанія не зобов'язана розкривати необхідну інформацію щодо будь-якого періоду, що передував тому, в якому компанія вперше застосувала цю поправку.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем

Об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, відображаються у звітності за методом «попередніх залишків (predecessor values method)». Відповідно до цього методу після об'єднання компаній дані у звітності представляються у вигляді об'єднаних даних обох компаній, починаючи з самого раннього періоду, що розкривається у звітності. Активи та зобов'язання приєднаної компанії відображаються у звітності об'єднаної компанії аналогічно консолідації відповідних статей дочірньої компанії у звітності материнської компанії після виключення внутрішньогрупових залишків та оборотів. Різниця між отриманим результатом об'єднання та консолідованими сумами активів і зобов'язань, визначеними із використанням методу «попередніх залишків», визнається у звітності як зміна капіталу у вигляді окремого резерву. У результаті об'єднання компаній, які знаходяться під спільним контролем, із використанням цього методу гудвіл не виникає.

Визначення справедливої вартості

Банківська група оцінює такі фінансові інструменти, як торгові і наявні для продажу цінні папери, похідні фінансові інструменти, і такі нефінансові активи, як інвестиційна нерухомість, за справедливою вартістю на кожну звітну дату.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за продаж активу або сплачена за передачу зобов'язання в рамках угоди, що укладається в звичайному порядку між учасниками ринку, на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- ▶ або на основному ринку для даного активу або зобов'язання;
- ▶ або, в умовах відсутності основного ринку, на найбільш сприятливому ринку для даного активу або зобов'язання.

У Банківської групи повинен бути доступ до головного або найсприятливішого ринку. Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувались би учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах. Оцінка справедливої вартості нефінансового активу враховує можливість учасника ринку генерувати економічні вигоди від використання активу найвигіднішим та найкращим чином або його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найвигіднішим та найкращим чином.

Банківська група використовує такі методи оцінки, які є прийнятними в обставинах, що склалися, і для яких доступні дані, достатні для оцінки справедливої вартості, при цьому максимально використовуючи доцільні спостережувані вхідні дані і мінімально використовуючи вхідні дані, що не спостерігаються.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ▶ Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- ▶ Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- ▶ Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банківська група визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Фінансові активи

Первісне визнання активів

Фінансові активи класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку, кредити і дебіторська заборгованість, інвестиції, утримувані до погашення, або фінансові активи, наявні для продажу. При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані зі здійсненням операції. Під час первісного визнання фінансових активів Банківська група відносить їх до відповідної категорії.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи (продовження)

Дата визнання

Всі стандартні операції з купівлі-продажу фінансових активів визнаються на дату розрахунку, тобто на дату, коли Банківська група отримує або передає актив. До стандартних операцій з купівлі-продажу відносяться операції з купівлі або продажу фінансових активів, в межах яких передбачається передача активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на ринку.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансові активи, що призначені для торгівлі, включаються до категорії «фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку». Фінансові активи класифікуються в якості призначених для торгівлі, якщо вони були придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Похідні інструменти також класифікуються як призначені для торгівлі, за виключенням випадків, коли вони являються собою ефективні інструменти хеджування. Доходи та витрати за фінансовими активами, призначеними для торгівлі, відображаються в складі прибутку або збитку.

Інвестиції, утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами та фіксованим строком погашення класифікуються як утримувані до погашення в разі, якщо Банківська група має намір і здатний утримувати їх до строку погашення. Інвестиції, які Банківська група має намір утримувати протягом невизначеного періоду часу, не включаються до цієї категорії. Інвестиції, утримувані до погашення, обліковуються за амортизованою вартістю. Доходи і витрати відображаються у звіті про фінансові результати при знеціненні інвестицій, а також в процесі амортизації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість – це непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними платежами, що не котируються на активному ринку. Угоди за ними не укладаються з метою негайного або короткострокового перепродажу та не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку або фінансові активи, наявні для продажу. Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки за такими активами відображаються у звіті про фінансові результати при списанні або зменшенні корисності кредитів та дебіторської заборгованості, доходи визнаються у процесі амортизації.

Фінансові активи, наявні для продажу

Фінансові активи, наявні для продажу, являють собою непохідні фінансові активи, класифіковані як наявні для продажу або ті, що не включені до однієї з трьох вищезазначених категорій. Після первісного визнання в обліку фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, за винятком акцій, які обліковуються за собівартістю, при цьому прибутки та збитки відображаються у складі іншого сукупного доходу до моменту вибуття або знецінення інвестиції. У цьому випадку сукупний прибуток або збиток, раніше відображений у складі іншого сукупного доходу, включається до фінансового результату. При цьому проценти, що розраховуються за методом ефективної процентної ставки, відображаються у звіті про фінансові результати.

Перекласифікація фінансових активів

Якщо відносно непохідного фінансового активу, класифікованого як призначений для торгівлі, Банківська група більше не має наміру продати його в найближчому майбутньому, він може бути перекласифікований з категорії фінансових активів, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, в наступних випадках:

- ▶ фінансовий актив, що відповідає визначенню кредитів та дебіторської заборгованості, представлений вище, може бути перекласифікований в категорію кредитів та дебіторської заборгованості, якщо Банківська група має намір і можливість утримувати цей актив у найближчому майбутньому або до погашення;
- ▶ інші фінансові активи можуть бути перекласифіковані в категорію наявних для продажу або утримуваних до погашення тільки в рідкісних випадках.

Фінансовий актив, класифікований як наявний для продажу, якщо він відповідає визначенню кредитів та дебіторської заборгованості, може бути перекласифікований в категорію кредитів та дебіторської заборгованості, якщо Банківська група має намір і можливість утримувати цей актив у найближчому майбутньому або до погашення.

Фінансові активи перекласифікуються за справедливою вартістю на дату перекласифікації. Доходи і витрати, визнані раніше у звіті про фінансові результати, не сторнуються. Справедлива вартість фінансового активу на дату перекласифікації стає його новою первісною або амортизованою вартістю.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи (продовження)

Грошові кошти та їх еквіваленти

Еквіваленти грошових коштів утримуються з метою виконання короткострокових грошових зобов'язань, а не для інвестиційних або інших цілей. Для того, щоб інвестиція кваліфікувалась як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватись у відому грошову суму і мати незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на кореспондентських рахунках та депозити «овернайт», розміщені в інших банках, депозитні сертифікати Національного банку України зі строком погашення до 1 робочого дня, грошові кошти в касі та в дорозі та кошти на рахунках в Національному банку України, за винятком обов'язкових резервів та нарахованих процентів. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в Національному банку України обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити.

Банківські метали

У ході своєї діяльності Банківська група здійснює прийняття банківських металів та їх продаж протягом короткого періоду часу після прийняття з метою отримання прибутку від короткострокових коливань ціни чи маржі дилера. Банківські метали обліковуються у складі інших активів, а прибуток чи збитки визнаються у складі інших доходів.

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи

Заставне майно, що перейшло у власність Банківської групи – це нефінансові активи, отримані Банківською групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю та включаються до будівель та обладнання, інших фінансових активів чи товарно-матеріальних запасів у складі інших активів в залежності від їх природи, а також намірів Банківської групи щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому переоцінюються і обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Договори «репо» та зворотного «репо»

Договори продажу та зворотного викупу цінних паперів (договори «репо») відображаються у звітності як забезпечені операції фінансування. Цінні папери, продані за договорами «репо», продовжують відображатись у звіті про фінансовий стан. Цінні папери не рекласифікуються у звіті про фінансовий стан, якщо у продавця немає права на продаж або повторну заставу цих цінних паперів за умовами договору або загальноприйнятої практики. За наявності таких прав, вони рекласифікуються в цінні папери, передані у заставу за договорами «репо». Відповідні зобов'язання включаються до складу заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Придбання цінних паперів за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображається в складі заборгованості кредитних установ або кредитів клієнтам. Різниця між ціною продажу та ціною зворотної покупки розглядається як процентний дохід і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної доходності ставки процента.

Похідні фінансові інструменти

У ході своєї звичайної діяльності Банківська група використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні контракти і угоди валютного свопу на валютних ринках і ринках капіталу. Ці фінансові інструменти утримуються для торгівлі та відображаються за справедливою вартістю. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтуються на поточній ринковій і договірній вартості відповідних інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються в складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи та витрати від операцій із зазначеними інструментами відображаються у звіті про фінансові результати як прибуток за вирахуванням збитків від похідних фінансових інструментів.

Похідні інструменти, вбудовані до складу інших фінансових інструментів, обліковуються окремо і відображаються за справедливою вартістю, якщо їх ризики і характеристики не є тісно пов'язаними з ризиками і характеристиками основних договорів, а самі основні договори не призначені для продажу і не переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток і збиток. Вбудовані похідні інструменти, виділені з основного договору, обліковуються за справедливою вартістю в складі торгового портфеля, при цьому всі зміни справедливої вартості відображаються у складі прибутку або збитку.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Позикові кошти

Випущені фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, якщо суть договірних домовленостей полягає в тому, що Банківська група має зобов'язання передати кошти або інші фінансові активи контрагенту або виконати зобов'язання в інший спосіб, ніж обмін фіксованої суми грошових коштів або інших фінансових активів на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, субординований борг, випущені єврооблігації та інші позикові кошти. Після первісного визнання позикові кошти обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка. Прибутки та збитки, пов'язані з вказаними зобов'язаннями, відображаються у звіті про фінансові результати при припиненні визнання позикових коштів, витрати визнаються у процесі амортизації.

Операційна оренда

Оренда майна, за якої орендодавець фактично зберігає за собою ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Якщо Банківська група є орендарем, то платежі за договором операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди й обліковуються в складі операційних витрат.

Якщо Банківська група є орендодавцем, то активи, що є предметом операційної оренди, відображаються у звіті про фінансовий стан відповідно до виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається у звіті про фінансові результати протягом строку оренди в складі операційних доходів. Прямі витрати, понесені у зв'язку з модернізацією, збільшують балансову вартість активу, який орендується.

Оцінка фінансових інструментів при первісному визнанні

При первісному визнанні фінансові інструменти оцінюються за справедливою вартістю, яка коригується з урахуванням безпосередньо пов'язаних з ними комісій та витрат у разі інструментів, які не переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Найкращим доказом справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні зазвичай є ціна угоди. Якщо Банківська група приходить до висновку, що справедлива вартість при первісному визнанні відрізняється від ціни угоди, то:

- ▶ якщо справедлива вартість підтверджується котируваннями на активному ринку для ідентичного активу або зобов'язання (тобто вихідні дані рівня 1) або заснована на методиці оцінки, яка використовує виключно дані з спостережуваних ринків, Банківська група визнає різницю між справедливою вартістю при первісному визнанні і ціною угоди як дохід або витрати;
- ▶ у всіх інших випадках первісна оцінка фінансового інструменту коригується для віднесення на майбутні періоди різниці між справедливою вартістю при первісному визнанні та ціною угоди. Після первісного визнання Банківська група визнає відкладену різницю в якості доходу або витрати виключно в тому випадку, якщо вихідні дані стають спостережуваними або якщо визнання інструменту припиняється.

Взаємозалік

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань з відображенням чистого підсумку у звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати взаємозалік і наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Право на проведення заліку не повинно бути обумовлено подією в майбутньому і повинно мати юридичну силу в усіх наступних обставинах:

- ▶ в ході звичайної діяльності;
- ▶ в разі невиконання зобов'язання; і
- ▶ в разі неспроможності або банкрутства організації або кого-небудь з контрагентів.

Це, як правило, не виконується щодо генеральних угод про взаємозалік, і відповідні активи і зобов'язання відображаються в звіті про фінансовий стан в повній сумі.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Знецінення фінансових активів

У кінці кожного звітного періоду Банківська група визначає, чи існують об'єктивні ознаки знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Вважається, що фінансовий актив або група фінансових активів зазнали знецінення тільки в разі наявності об'єктивних ознак знецінення в результаті однієї або більше подій, що відбулись після первісного визнання фінансового активу («збиткова подія»), і така подія (чи події) впливає на суму або час очікуваних майбутніх грошових потоків від фінансового активу або групи фінансових активів, які можна достовірно визначити. Об'єктивна ознака знецінення може включати свідчення, що позичальник або Банк позичальників зазнає суттєвих фінансових труднощів, несплату або прострочення сплати процентів чи основної суми, ймовірність визнання їх банкрутами або призначення іншої фінансової реорганізації, і коли наявна інформація свідчить про вимірне зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків, наприклад, зміни у простроченій заборгованості чи економічній ситуації, що пов'язують з неспроможністю погасити зобов'язання (дефолт).

Заборгованість інших банків та кредити клієнтам

Що стосується заборгованості інших банків та кредитів клієнтам, які відображаються за амортизованою вартістю, Банківська група спочатку визначає на індивідуальній основі наявність об'єктивних ознак знецінення для індивідуально значимих фінансових активів, а також сукупні ознаки знецінення фінансових активів, кожен з яких окремо не є суттєвим. Якщо Банківська група вирішує, що по фінансовому активу, оціненого на індивідуальній основі, не існує об'єктивних ознак знецінення, незалежно від того, чи є він значущим, Банківська група включає цей актив до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику та оцінює їх на предмет знецінення на сукупній основі. Активи, які оцінюються на предмет знецінення на індивідуальній основі, щодо яких визнаються збитки від знецінення, не повинні оцінюватися на предмет знецінення на сукупній основі.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку в результаті знецінення фінансових активів, сума збитку визначається як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків за винятком майбутніх очікуваних збитків за кредитом, які ще не були понесені. Балансова вартість активу зменшується на суму резерву. Сума збитку визнається у звіті про фінансові результати. Нарахування процентного доходу продовжується на зменшену балансову вартість за первісною ефективною процентною ставкою активу. Якщо в наступному році сума збитку від знецінення збільшується або зменшується у зв'язку з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення, то раніше визнаний збиток від знецінення збільшується або зменшується шляхом коригування резерву під знецінення. Кредити і відповідний резерв списуються, коли немає реальних перспектив майбутнього повернення активу, а вся застава була реалізована або передана Банківській групі.

Поточна вартість очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою фінансового активу. Якщо кредит має змінну процентну ставку, ставкою дисконтування для оцінки будь-якого збитку від знецінення є поточна ефективна процентна ставка.

Розрахунок поточної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути в результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж забезпечення, незалежно від вірогідності звернення стягнення на предмет застави.

Для цілей колективної оцінки знецінення фінансові активи групуються на підставі внутрішньої системи класифікації кредитів Банківської групи, яка враховує характеристики кредитного ризику, наприклад, вид активу, галузь, категорія забезпечення, строк прострочення та інші відповідні чинники.

Майбутні грошові потоки від групи фінансових активів, які колективно оцінюються на предмет знецінення, визначають на підставі минулого досвіду збитків за активами з характеристиками кредитного ризику, який схожий з ризиком, притаманним групі. Минулий досвід збитків коригується на підставі поточної наявної інформації для відображення впливу поточних умов, які не вплинули на минулі періоди, на яких ґрунтується минулий досвід збитків, та для усунення впливу умов, які в даний час не існують.

Оцінки змін майбутніх грошових потоків відображають і безпосередньо пов'язані зі змінами у відповідній наявній інформації кожного року (наприклад, зміни у рівні безробіття, цінах на нерухомість, товарних цінах, платіжному статусі та інших чинниках, що свідчать про понесені збитки в групі активів та їх розмір). Методологія та припущення, які використовуються для оцінки майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються з метою зменшення будь-яких різниць між оцінкою збитків та фактично понесеними збитками.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиції утримувані до погашення

Банківська група оцінює на індивідуальній основі наявність об'єктивних ознак зменшення корисності інвестицій, утримуваних до погашення. У разі наявності об'єктивних ознак понесення збитків від знецінення, сума цих збитків визначається як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків. Балансова вартість активу зменшується, і сума збитків визнається у прибутку чи збитку.

Якщо в наступному році сума очікуваних збитків від знецінення зменшується внаслідок події, що відбулася після того, як були визнані збитки від знецінення, то раніше визнані суми відображаються в звіті фінансові результати.

Фінансові інвестиції, наявні для продажу

На кожну дату звіту про фінансовий стан Банківська група визначає наявність об'єктивних ознак знецінення інвестиції або групи інвестицій наявних для продажу.

Значне або тривале зменшення справедливої вартості дольової інвестиції, наявної для продажу, до рівня нижче первісної вартості, свідчить про те, що ця інвестиція знецінена. В разі наявності ознак знецінення, кумулятивний збиток, що визначається як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням будь-якого збитку від знецінення цієї інвестиції, визнаного раніше у звіті про фінансові результати, виключається з іншого сукупного доходу і визнається у звіті про фінансові результати. Збитки від знецінення дольових інвестицій не сторнуються у звіті про фінансові результати. Збільшення їх справедливої вартості після знецінення визнається у складі іншого сукупного доходу.

Що стосується інвестицій в боргові зобов'язання, класифікованих як наявні для продажу, знецінення оцінюються на підставі аналогічних критеріїв, що і для фінансових активів, відображених за амортизованою вартістю. Майбутній процентний дохід ґрунтується на зменшеній балансовій вартості і нараховується за процентною ставкою, що використовувався для дисконтування майбутніх грошових потоків з метою оцінки збитку від знецінення. Якщо у наступному році справедлива вартість інвестиції в боргові зобов'язання збільшується і таке збільшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитку від знецінення у звіті про фінансові результати, збиток від знецінення сторнується у звіті про фінансові результати.

Реструктуризація кредитів

В усіх можливих випадках, Банківська група намагається реструктуризувати кредити, а не вступати в права володіння заставою, задля чого подовжуються строки погашення та погоджуються нові умови надання кредиту. Як тільки умови надання кредиту переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно переглядає реструктуризовані кредити для отримання впевненості в тому, що всі критерії задовольняються і майбутнє погашення ймовірно відбудеться. Результат реструктуризації за рік відображається Банківською групою у звіті про фінансові результати.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи

Банківська група припиняє визнання фінансового активу (або, якщо стосовно, частини фінансового активу або частини групи аналогічних фінансових активів) у разі:

- ▶ закінчення дії прав на отримання грошових надходжень від такого активу;
- ▶ Банківська група передала належні йому права на отримання грошових надходжень від фінансового активу або зберіг права на отримання грошових надходжень від фінансового активу з одночасним прийняттям на себе зобов'язання виплатити їх у повному обсязі третій особі без суттєвих затримок;
- ▶ Банківська група або (а) передала практично всі ризики й вигоди, пов'язані з таким активом, або (б) ані передала, ані зберегла за собою практично всі ризики та вигоди, пов'язані з ним, але при цьому не зберегла контроль над активом.

Контроль зберігається, коли контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні, не встановлюючи при цьому обмежень на продаж.

Фінансові зобов'язання

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або у випадку внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про фінансові результати.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань (продовження)

Договори фінансової гарантії

Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснення платежу у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми особами. Їм притаманний однаковий з кредитами ризик. Фінансові гарантії спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай ґрунтується на сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання. На кожну звітну дату фінансові гарантії оцінюються за більшою з двох сум: (i) неамортизованим залишком відповідної суми при первісному визнанні або (ii) найкращим чином розрахованих витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату. Будь-яке збільшення зобов'язання за фінансовими гарантіями відображається у звіті про фінансові результати.

Інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням

В ході звичайної діяльності Банківська група бере на себе інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, включаючи зобов'язання з надання кредитів та акредитиви. У разі якщо збиток вважається ймовірним, нараховується резерв під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображений у консолідованій звітності згідно з українським законодавством, яке набуло чинності або повинне набути чинності станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок і визнаються у звіті про фінансові результати за винятком випадку, коли вони визнаються безпосередньо у складі іншого сукупного доходу, оскільки стосуються операцій, які також визнаються в тому ж самому або іншому періоді, безпосередньо у складі іншого сукупного доходу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або відшкодована ними стосовно оподаткованого прибутку чи збитку в поточний та попередні періоди. Інші податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань стосовно податкових збитків, перенесених на наступні періоди, та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей звітності. Згідно з виключенням при первісному визнанні, відстрочений податок не розраховується стосовно тимчасових різниць при первісному визнанні активу чи зобов'язання щодо іншої, ніж об'єднання компаній, операції, якщо операція, при її первісному визнанні, не впливає ані на фінансовий, ані на оподатковуваний прибуток. Сума відстроченого податку на прибуток визначається за податковими ставками, прийнятими на звітну дату, що, як очікується, будуть застосовуватись у періоді, в якому тимчасові різниці будуть сторновані або буде зарахований податковий збиток, перенесений на наступні періоди. Відстрочені податкові активи стосовно тимчасових різниць, що зменшують базу оподаткування, та податкових збитків, перенесених на наступні періоди, відображаються, лише якщо існує ймовірність отримання майбутнього оподаткованого доходу, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Основні засоби

Основні засоби, крім будівель та предметів мистецтва, придбані після 31 грудня 2000 року, обліковуються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-якого резерву під знецінення, у разі необхідності.

Після первісного визнання за первісною вартістю будівлі та предмети мистецтва Банківської групи відображаються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю на дату переоцінки, за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-якого накопиченого резерву під знецінення. Переоцінка проводиться достатньо регулярно для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, що була б визначена із застосуванням справедливої вартості.

Збільшення балансової вартості від переоцінки визнається у складі іншого сукупного доходу, за винятком сум сторнування попереднього зменшення вартості даного активу, визнаного у звіті про фінансові результати. В цьому разі сума збільшення вартості активу відноситься на фінансовий результат. Зменшення балансової вартості активу в результаті переоцінки визнається у звіті про фінансові результати, за винятком безпосереднього заліку такого зменшення проти попереднього приросту вартості за тим самим активом, визнаним у складі резерву переоцінки будівель і відображеним в інших сукупних доходах.

Коли об'єкт будівель переоцінюється, накопичена до дати переоцінки амортизація перераховується пропорційно зміні загальної балансової вартості активу таким чином, щоб балансова вартість активу після переоцінки дорівнювала переоціненій вартості.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Основні засоби (продовження)

Резерв переоцінки відноситься безпосередньо до нерозподіленого прибутку в тому випадку, якщо сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується чи в процесі використання цього активу Банківською групою. В останньому випадку реалізована переоцінка являє собою різницю між амортизацією на основі переоціненої балансової вартості активу та амортизацією на основі його первісної вартості.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення. Після завершення активи, готові до використання, переводяться до категорії будівель або удосконалень орендованого майна за їх балансовою вартістю. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується до введення активу в експлуатацію.

На кожну звітну дату балансова вартість основних засобів переглядається на предмет знецінення у разі виникнення події чи обставин, які вказують на ймовірність того, що балансову вартість цього активу буде неможливо відшкодувати. Якщо ознаки знецінення існують, керівництво Банківської групи розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до суми відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мали місце зміни в розрахунках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття активів, визначені шляхом порівняння суми надходжень від вибуття та балансової вартості активу, визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі операційних доходів чи витрат).

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються по мірі їх здійснення у складі операційних витрат, крім випадків, коли такі витрати можна капіталізувати.

Нарахування амортизації активу починаються з дати його введення в експлуатацію. Амортизація нараховується лінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

Будівлі	2%-5%	Або протягом строку оренди, якщо він менший за 5 років
Удосконалення орендованого майна	20%	
Комп'ютери та інше обладнання	20%-33%	

Предмети мистецтва не амортизуються. Ліквідаційна вартість, строки корисної експлуатації активів та метод нарахування амортизації переглядаються і, за необхідності, коригуються на кінець кожного звітного року.

Нематеріальні активи

Всі нематеріальні активи Банківської групи мають кінцевий строк корисної служби і включають капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються виходячи з витрат на придбання програмного забезпечення та введення його в експлуатацію. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та контролюються Банківською групою, відображаються у складі нематеріальних активів, якщо ймовірно надходження економічних вигід, що перевищують витрати.

Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Всі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, наприклад, його обслуговуванням, відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Капіталізоване програмне забезпечення та ліцензії амортизуються лінійним методом протягом очікуваного строку їх використання, який становить від 3 до 10 років.

Інвестиційна власність

Інвестиційна власність – це нерухоме майно, яким володіє Банківська група для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке сама Банківська група не займає.

Інвестиційна власність спочатку визнається за первісною вартістю і в подальшому визнається за справедливою вартістю, яка відображає кон'юнктуру ринку на звітну дату.

Прибуток та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної власності відображаються у звіті про фінансові результати як прибутки за вирахуванням збитків від переоцінки інвестиційної власності в тому році, в якому вони виникли.

Якщо інвестиційна нерухомість стає власністю, яку займає власник, вона перекласифіковується до основних засобів за поточною балансовою вартістю на дату рекласифікації, яка далі підлягає амортизації.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Активи, що класифікуються як призначені для продажу

Банківська група класифікує необоротні активи (або групи вибуття) в якості призначених для продажу, якщо відшкодування їх балансової вартості планується переважно в результаті угоди реалізації, а не в ході використання. Для цього необоротні активи (або група вибуття) повинні бути доступні для негайного продажу в їх теперішньому стані на тих умовах, які є звичайними, типовими умовами продажу таких активів (групи вибуття), при цьому їх продаж має характеризуватися високим ступенем ймовірності.

Висока ймовірність продажу передбачає твердий намір керівництва Банківської групи слідувати плану реалізації необоротних активів (або групи вибуття). При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця і виконання такого плану. Крім цього, необоротні активи (або група вибуття) повинні активно пропонуватися до реалізації за ціною, яка є обґрунтованою з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім того, відображення продажу як завершеної операції має очікуватися протягом одного року з дати класифікації необоротних активів (або групи вибуття) в якості призначених для продажу.

Банківська група оцінює активи (або групи вибуття), що класифікуються як призначені для продажу, за найменшим із значень балансової вартості та справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж. У разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе знецінення балансової вартості активів (або групи вибуття), Банківська група відображає збиток від зменшення корисності при первісному, а також списанні їх вартості до справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж.

Резерви

Ці резерви визнаються, коли Банківська група має теперішнє юридичне або добровільно взяте на себе зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання причинить відтік ресурсів, які забезпечують економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Зобов'язання з пенсійних та інших виплат працівникам

Банківська група сплачує єдиний соціальний внесок та внески до фондів соціального страхування у державний бюджет відносно своїх робітників. Суми внесків відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Банківська група не має будь-яких додаткових зобов'язань з пенсійних виплат.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал

Прості акції класифікуються як капітал. Емісійний дохід являє собою перевищення внесків у капітал над номінальною вартістю випущених акцій. Прибуток або збитки від продажу викуплених власних акцій відображаються як коригування емісійного доходу.

Звітність за сегментами

Звітність за сегментами кожного учасника Банківської групи складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву, відповідальному за прийняття операційних рішень, а не Банківської групи в цілому. Географічні сегменти Банківської групи показані у цій звітності виходячи з резидентності клієнта.

Умовні активи і зобов'язання

Умовні зобов'язання не визнаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у звітності, за винятком випадків, коли вибуття ресурсів в зв'язку з їх погашенням є малоімовірним. Умовні активи не відображаються в звіті про фінансовий стан, при цьому інформація про них розкривається у звітності в тих випадках, коли отримання пов'язаних з ними економічних вигод є ймовірним.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів та витрат

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Проценти доходи та витрати визнаються у звіті про фінансові результати стосовно всіх фінансових інструментів, які відображаються за амортизованою вартістю, та процентних цінних паперів, із застосуванням методу ефективної процентної ставки. При визначенні ефективної процентної ставки Банківська група розраховує грошові потоки з урахуванням усіх договірних умов фінансового інструменту (наприклад, можливість дострокового погашення), але не враховує майбутні кредитні збитки. Розрахунок включає всі комісійні, отримані чи сплачені учасниками договору, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати на здійснення операції та всі інші премії або дисконти.

Коли відображена вартість фінансового активу чи групи аналогічних фінансових активів зменшується внаслідок знецінення, визнання процентного доходу продовжується з використанням первісної ефективної процентної ставки на основі нової балансової вартості.

Комісійні доходи та витрати

Виплати, комісійні та інші статті доходів та витрат, включаючи плату за надання гарантій, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги в загальному обсязі послуг, що мають бути надані.

Винагорода за кредитні зобов'язання або за позиковими коштами, які, ймовірно, будуть використані, відноситься на майбутні періоди (разом із відповідними прямими витратами) і відображаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом чи позиковими коштами. Винагороди та комісійні, що виникають в результаті переговорів або участі у переговорах про здійснення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів, та придбання або продаж компаній), відображаються після завершення відповідної операції.

Перерахунок іноземної валюти

Українська гривня є функціональною валютою Банківської групи, оскільки це валюта основного економічного середовища, в якому Банківська група здійснює свою діяльність. Операції в інших валютах розглядаються як операції в іноземній валюті. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом Національного банку України на звітну дату. Прибуток або збиток від перерахунку операцій в іноземній валюті визнаються у звіті про фінансові результати як результат від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дату відповідної операції.

Зміни у консолідованій звітності після її випуску

Акціонери відповідальної особи Банківської групи мають право вносити зміни у консолідовану звітність після її випуску.

Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації звітності Банківської групи. Банківська група планує застосовувати ці стандарти після набрання їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

В липні 2014 року Рада з МСФЗ опублікувала остаточну версію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка включає всі етапи проекту за фінансовими інструментами й замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», а також усі попередні версії МСФЗ (IFRS) 9. Стандарт запроваджує нові вимоги до класифікації та оцінки, зменшення корисності та обліку хеджування.

У частині класифікації та оцінки новий стандарт вимагає, щоб оцінка всіх фінансових активів, за винятком дольових та похідних інструментів, проводилася на основі комбінованого підходу виходячи з бізнес-моделі, використовуваної організацією для управління фінансовими активами, і характеристик фінансового активу, пов'язаних з передбаченими договором грошовими потоками. Замість категорій, встановлених МСФЗ (IAS) 39, вводяться такі категорії фінансових інструментів: оцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток (звіт про фінансові результати), за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. МСФЗ (IFRS) 9 також дозволяє компаніям продовжувати класифікувати (але без права подальшої рекласифікації) фінансові інструменти, що відповідають критеріям визнання в якості оцінюваних за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, в категорію оцінюваних за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо це дозволяє усунути або значно зменшити непослідовність підходів до оцінки або визнання.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Дольові інструменти, які не призначені для торгівлі, можуть ставитися (без права подальшої рекласифікації) в категорію оцінюваних за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, при цьому доходи або витрати за такими інструментами в подальшому не підлягають відображенню в звіті про фінансові результати. Порядок обліку фінансових зобов'язань в цілому аналогічний вимогам МСФЗ (IAS) 39.

МСФЗ (IFRS) 9 кардинально змінює підхід до обліку знецінених кредитів. Замість підходу на основі понесених збитків відповідно до МСФЗ (IAS) 39 вводиться прогностичний підхід, що вимагає відображення очікуваних кредитних збитків. Банківська група буде зобов'язана визнати оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за всіма кредитами та іншими борговими фінансовими активами, які не оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, а також за зобов'язаннями щодо надання кредитів і договорами фінансової гарантії.

Резерв повинен оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуванім кредитним збиткам, обумовленими ймовірністю дефолту протягом наступних 12 місяців. У випадках коли кредитний ризик по інструменту значно збільшився з моменту його первісного визнання, резерв оцінюється виходячи з ймовірності дефолту протягом всього терміну активу.

МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Вимагається ретроспективне застосування, але подання порівняльної інформації не є обов'язковим. Вплив застосування стандарту на дату переходу (1 січня 2018 року) необхідно відобразити в складі нерозподіленого прибутку. Очікується, що застосування МСФЗ (IFRS) 9 вплине на класифікацію і оцінку фінансових активів Банківської групи, але не вплине на класифікацію і оцінку його фінансових зобов'язань. Банківська група передбачає, що застосування вимог МСФЗ (IFRS) 9 з обліку знецінення вплине на її капітал. Для оцінки величини такого впливу Банківській групі потрібно провести детальний аналіз, що враховує всю обґрунтовану і підтверджену інформацію, в тому числі прогнозу.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з клієнтами»

МСФЗ (IFRS) 15, опублікований у травні 2014 року, запроваджує нову п'ятисходінкову модель, яка застосовується до виручки за договорами з клієнтами. Виручка за договорами оренди, договорами страхування, а також виручка, що виникає стосовно фінансових інструментів та інших договірних прав та зобов'язань, які відносяться до сфер застосування МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» і МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (або, у випадку дострокового застосування, МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти») відповідно, не входить до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 15 та регулюється відповідними стандартами.

Виручка згідно з МСФЗ (IFRS) 15 визнається в сумі, що відображає винагороду, яку компанія очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг клієнту. Принципи МСФЗ (IFRS) 15 забезпечують більш структурований підхід до оцінки й визнання виручки.

Новий стандарт застосовується до всіх компаній та замінить усі поточні вимоги МСФЗ з визнання виручки. Повне чи модифіковане ретроспективне застосування вимагається для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Дозволяється дострокове застосування. Наразі Банківська група оцінює вплив МСФЗ (IFRS) 15 і планує застосувати його на дату набрання чинності.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

У січні 2016 року Рада з МСФЗ опублікувала новий стандарт МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда», який регулює облік договорів оренди. Для орендодавців порядок обліку договорів оренди за новим стандартом істотно не зміниться. Однак для орендарів вводиться вимога визнавати більшість договорів оренди шляхом відображення на балансі зобов'язань з оренди та відповідних їм активів в формі права користування. Орендарі повинні використовувати єдину модель для всіх визнаних договорів оренди, але мають можливість не визнавати короткострокову оренду і оренду, в якій базовий актив має низьку вартість. Порядок визнання прибутку або збитку за всіма визнаними договорами оренди в цілому відповідає поточному порядку визнання фінансової оренди, при цьому відсоткові і амортизаційні витрати повинні будуть визнаватися окремо в звіті про фінансові результати.

МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати за умови, що з цієї ж дати компанія почне застосовувати новий стандарт з обліку виручки МСФЗ (IFRS) 15.

Банківська група не планує застосовувати МСФЗ (IFRS) 16 достроково і в даний час оцінює вплив даного стандарту.

Поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Податки на прибуток»

У січні 2016 року Рада з МСФЗ опублікувала поправки до МСФЗ (IAS) 12, що роз'яснюють порядок обліку відстрочених податкових активів, пов'язаних з борговими інструментами, які для цілей бухгалтерського обліку оцінюються за справедливою вартістю, а для цілей податкового обліку – за первісною вартістю. Банківська група вважає, що застосування даних поправок не зробить істотного впливу на її консолідовану звітність.

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Звіт про рух грошових коштів»

У січні 2016 року Рада з МСФЗ опублікувала поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Звіт про рух грошових коштів», щоб поліпшити розкриття компаніями інформації про свою фінансову діяльність і забезпечити користувачам більш точне уявлення про позиції компаній по ліквідності. Згідно з новими вимогами, компанії повинні будуть розкривати інформацію про зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними (наприклад, в результаті коливань валютних курсів). Поправки набувають чинності 1 січня 2017 року. Нині Банківська група оцінює вплив цих поправок.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій»

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», які стосуються класифікації та оцінки операцій з виплат на основі акцій. Поправки покликані усунути розбіжності в практиці застосування стандарту, але розглядають обмежене коло питань, що стосуються тільки класифікації та оцінки. У поправках уточнюються вимоги за трьома основними областям:

- ▶ вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами;
- ▶ класифікація операції з виплати на основі акцій, умови якої дозволяють компанії утримати частину дольових інструментів, що підлягають передачі співробітнику, для виконання обов'язку зі сплати відповідного податку за цього співробітника;
- ▶ порядок обліку у випадках, коли модифікація умов операції з виплати на основі акцій вимагає її рекласифікації з категорії операцій з розрахунками грошовими коштами в категорію операцій з розрахунками дольовими інструментами.

Дані поправки вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 року або після цієї дати. Застосування поправок не вимагає від компаній перерахунку даних за попередні періоди; ретроспективне застосування дозволяється за умови, що компанія прийме рішення застосовувати всі три поправки відразу і виконає деякі інші критерії. Також дозволяється дострокове застосування. Очікується, що ці поправки не зроблять будь-якого впливу на Банківську групу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 4 – Застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» одночасно з МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти»

Поправки покликані усунути проблеми, що виникають у зв'язку із застосуванням нового стандарту за фінансовими інструментами МСФЗ (IFRS) 9 до того моменту, як компанії почнуть застосовувати новий стандарт з обліку договорів страхування, який зараз розробляється Радою з МСФЗ замість МСФЗ (IFRS) 4. Згідно з поправками, компанії, які укладають договори страхування, можуть вибрати один з двох варіантів: тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 або використання методу накладення. Тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 можуть використовувати компанії, діяльність яких пов'язана переважно зі страхуванням. Такі компанії зможуть продовжити застосовувати МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», відклавши застосування МСФЗ (IFRS) 9 до 1 січня 2021 року, але не пізніше цього терміну. Компенсуючий підхід передбачає обов'язкову корекцію прибутку або збитку, щоб виключити їх додаткову волатильність, яка може виникнути при одночасному застосуванні МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 4.

Тимчасове звільнення дозволяється вперше застосувати в ті періоди, починаючи з 1 січня 2018 року або після цієї дати. Компенсуючий підхід може бути обраний компанією при першому застосуванні МСФЗ (IFRS) 9 і повинен застосовуватися ретроспективно щодо фінансових активів, які віднесені до певної категорії при переході на МСФЗ (IFRS) 9. Очікується, що ці поправки не зроблять будь-якого впливу на Банківську групу.

КТМФЗ (IFRIC) 22 – Операції в іноземній валюті та передоплата відшкодування.

Роз'яснення врегулює питання про визначення дати операції з метою визначення валютного курсу, використовується при початковому визнанні відповідного активу, витрат або доходу (або їх частини) при припиненні визнання негрошового активу або негрошового зобов'язання, що виникли внаслідок попередньої оплати в іноземній валюті. Відповідно до МСФЗ (IAS) 21, дата операції для мети визначення валютного курсу, що використовується при початковому визнанні відповідного активу, витрат або доходу (або їх частини), - це дата, на яку організація спочатку приймає до обліку негрошовий актив або негрошове зобов'язання, що виникають у результаті передоплати відшкодування в іноземній валюті. У випадку декількох платежів або надходжень, здійснених на умовах передоплати, організації необхідно визначити кожну дату платежу або надходження, які здійснені на умовах передоплати. КТМФЗ (IFRIC) 22 застосовується тільки у випадках, коли організація визнає негрошовий актив або негрошове зобов'язання, що виникли в результаті передоплати. КТМФЗ (IFRIC) 22 не містить практичного керівництва для визначення об'єкта обліку в якості грошового або негрошового. У загальному випадку платіж або надходження відшкодування, здійснені на умовах передоплати, призводять до визнання негрошового активу або негрошового зобов'язання, однак вони можуть також призводити до виникнення грошового активу або зобов'язання. Організації може знадобиться застосування професійного судження при визначенні того, чи є конкретний об'єкт обліку грошовим чи негрошовим.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Переведення до складу або зі складу інвестиційної нерухомості – Поправки до МСФЗ (IAS) 40

Поправки уточнюють вимоги щодо переведення до складу / зі складу інвестиційної нерухомості в частині об'єктів незавершеного будівництва. До виходу поправок, МСФЗ (IAS) 40 не було окремого керівництва щодо переведення до складу / зі складу інвестиційної нерухомості стосовно до об'єктів незавершеного будівництва. Поправка уточнює, що не було наміру заборонити переведення до складу інвестиційної нерухомості об'єктів інвестиційної нерухомості, які перебувають у процесі будівництва чи розвитку і класифікуються як запаси, у разі очевидної зміни характеру використання. МСФЗ (IAS) 40 був доповнений для підкріплення порядку застосування принципів переведення до складу / зі складу інвестиційної нерухомості відповідно до МСФЗ (IAS) 40 з уточненням, що переведення до складу / зі складу інвестиційної нерухомості може бути здійснений лише в разі зміни характеру використання нерухомості; і така зміна характеру використання буде вимагати оцінки можливості класифікації нерухомості як інвестиційної. Така зміна характеру використання повинна бути підтверджена фактами. На даний час Банківська група вивчає положення цих стандартів, їх вплив на Банківську групу та строки їх застосування.

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року

При підготовці цієї консолідованої звітності Банківська група змінила класифікацію щодо визначення деяких груп балансу. Зміни за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року представлені нижче:

Кошти в інших банках (Примітка 8)

	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласифікації	Скоригована сума
<i>Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках</i>			
- в українських банках	63 178	(5 613)	57 565
Резерв під знецінення	(5 613)	5 613	-
<i>Строкові депозити в інших банках, у тому числі</i>			
- в українських банках	447 052	15 272	462 324
Резерв під знецінення коштів в інших банках	(187 186)	(15 272)	(202 458)

Аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю:

	Згідно з попереднім періодом		Вплив перекласифікації		Скоригована сума	
	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
- без рейтингу	212 915	417 424	-	9 659	212 915	427 083
<i>Індивідуально знецінені</i>						
- із затримкою платежу більш ніж 360 днів	5 613	253 074	(5 613)	5 613	-	258 687
За вирахуванням резерву під знецінення	(5 613)	(187 186)	5 613	(15 272)	-	(202 458)

Аналіз змін резерву під знецінення коштів в інших банках:

	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласифікації	Скоригована сума
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	183 474	9 659	193 133

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року (продовження)

Кредити клієнтам (Примітка 10)

	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласи- фікації	Скоригована сума
Кредити фізичним особам			
Іпотечне кредитування	3 527 969	4 777	3 532 746
Споживчі кредити	2 853 449	(3 696)	2 849 753
Автокредитування	333 027	(1 081)	331 946

Зміни резерву під знецінення:

	Згідно з попереднім періодом			Вплив перекласифікації			Скоригована сума		
	Іпотечне кредиту- вання	Автокре- дитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредиту- вання	Автокре- дитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредиту- вання	Автокре- дитування	Споживчі кредити
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на 1 січня 2015 р.	1 642 331	167 361	1 027 082	(30 137)	(643)	30 780	1 612 194	166 718	1 057 862
Відрахування/(сторно) у резерв під знецінення кредитів протягом року	622 064	35 460	356 390	(6 660)	(256)	6 916	615 404	35 204	363 306
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	(194)	(108)	(9 993)	-	-	-	(194)	(108)	(9 993)
Використання резерву	(216 705)	(4 756)	(82 169)	-	-	-	(216 705)	(4 756)	(82 169)
Курсові різниці	646 254	61 128	11 715	(1 229)	(136)	1 365	645 025	60 992	13 080
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на 31 грудня 2015 р.	2 693 750	259 085	1 303 025	(38 026)	(1 035)	39 061	2 655 724	258 050	1 342 086

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року (продовження)

	Згідно з попереднім періодом			Вплив перекласифікації			Скоригована сума		
	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	882 300	4 138	-	(33 099)	-	33 099	849 201	4 138	33 099
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	1 801 374	254 245	1 247 642	(5 261)	(1 038)	6 299	1 796 113	253 207	1 253 941
Резерв під знецінення, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	10 076	702	55 383	334	3	(337)	10 410	705	55 046
Всього визнано резерву під знецінення	2 693 750	259 085	1 303 025	(38 026)	(1 035)	39 061	2 655 724	258 050	1 342 086
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	1 147 820	4 138	-	(37 231)	-	37 231	1 110 589	4 138	37 231
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	2 122 443	278 484	1 279 764	(4 901)	(1 194)	6 095	2 117 542	277 290	1 285 859
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву під їх знецінення	257 706	50 405	1 573 685	46 909	113	(47 022)	304 615	50 518	1 526 663
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	3 527 969	333 027	2 853 449	4 777	(1 081)	(3 696)	3 532 746	331 946	2 849 753

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року (продовження)

Кредитна якість портфелю:

	Згідно з попереднім періодом			Вплив перекласифікації			Скоригована сума		
	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити
Без індивідуальних ознак знецінення									
<i>Не прострочені і не знецінені</i>									
високий рейтинг	60 292	34 799	67 932	2 584	-	(2 584)	62 876	34 799	65 348
стандартний рейтинг	67 506	7 787	1 008 938	17 083	(47)	(17 036)	84 589	7 740	991 902
рейтинг нижче стандартного	92 054	2 803	341 028	21 673	103	(21 776)	113 727	2 906	319 252
Всього не прострочених та не знецінених	219 852	45 389	1 417 898	41 340	56	(41 396)	261 192	45 445	1 376 502
<i>Прострочені, але не знецінені</i>									
- із затримкою платежу менше 30 днів	21 077	3 761	102 118	5 434	50	(5 484)	26 511	3 811	96 634
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	16 777	1 255	40 527	134	7	(141)	16 911	1 262	40 386
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	-	13 122	-	-	-	-	-	13 122
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	1	-	-	-	-	-	1
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	21	-	-	-	-	-	21
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	37 854	5 016	155 789	5 568	57	(5 625)	43 422	5 073	150 164
3 індивідуальними ознаками знецінення									
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>									
- із затримкою платежу менше 30 днів	32 264	137	5 548	678	-	(678)	32 942	137	4 870
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	28 803	62	2 515	(28 294)	-	28 294	509	62	30 809
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	24 671	1 429	38 270	158	25	(183)	24 829	1 454	38 087
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	88 716	4 109	178 860	(1 870)	210	1 660	86 846	4 319	180 520
- із затримкою платежу понад 360 днів	3 095 809	276 885	1 054 569	(12 803)	(1 429)	14 232	3 083 006	275 456	1 068 801
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	3 270 263	282 622	1 279 762	(42 131)	(1 194)	43 325	3 228 132	281 428	1 323 087
За вирахуванням резерву під знецінення	(2 693 750)	(259 085)	(1 303 025)	38 026	1 035	(39 061)	(2 655 724)	(258 050)	(1 342 086)
Всього кредитів клієнтам	834 219	73 942	1 550 424	42 803	(46)	(42 757)	877 022	73 896	1 507 667

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року (продовження)

Ефект забезпечення:

	Згідно з попереднім періодом		Вплив перекласифікації				Скоригована сума					
	Активи з надлишковим заставним забезпеченням	Активи з недостатнім заставним забезпеченням	Активи з надлишковим заставним забезпеченням	Активи з недостатнім заставним забезпеченням	Активи з надлишковим заставним забезпеченням	Активи з недостатнім заставним забезпеченням	Активи з надлишковим заставним забезпеченням	Активи з недостатнім заставним забезпеченням				
	Баланс-ва вартість активів за Справед-вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави	Баланс-ва вартість активів за Справед-лива вирахуванням резерву застави				
Іпотечне кредитування	473 402	4 869 566	360 817	103 352	32 826	128 091	9 977	6 154	506 228	4 997 657	370 794	109 506
Автокредитування	62 967	465 218	10 975	877	(236)	(8 101)	190	-	62 731	457 117	11 165	877
Споживчі кредити	37 470	184 491	1 512 955	43 183	(32 590)	(119 990)	(10 167)	(6 154)	4 880	64 501	1 502 787	37 029

Інші активи (Примітка 12)

	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласифікації	Скоригована сума
Фінансові активи			
Інші фінансові активи	34 949	(5 202)	29 747
Всього фінансових активів	1 084 815	(5 202)	1 079 613
Нефінансові активи			
Передоплата за іншими податками	-	2 430	2 430
Інші нефінансові активи	21 234	2 772	24 006
Всього нефінансових активів	126 089	5 202	131 291
Всього інших активів	1 210 904	-	1 210 904

Управління ризиками (Примітка 29)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення:

	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласифікації	Скоригована сума
	До 1 місяця	До 1 місяця	До 1 місяця
Активи			
Інші фінансові активи	1 084 815	(5 202)	1 079 613

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

4. Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у класифікації сум у консолідованій звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року (продовження)

Розкриття справедливої вартості (Примітка 30)

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у консолідованій звітності Банківської групи за амортизованою вартістю, за їх видами:

	Згідно з попереднім періодом			Вплив перекласифікації			Скоригована сума		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід / (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід / (витрати)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний дохід / (витрати)
Фінансові активи									
<i>Кредити клієнтам</i>									
- Кредити корпоративним клієнтам	23 057 361	22 956 764	(100 597)	-	-	-	23 057 361	22 956 764	(100 597)
- Споживчі кредити	1 550 424	1 550 424	-	(42 757)	(42 757)	-	1 507 667	1 507 667	-
- Іпотечні кредити	834 219	779 100	(55 119)	42 803	24 425	(18 378)	877 022	803 525	(73 497)
- Автокредитування	73 942	49 570	(24 372)	(46)	(270)	(224)	73 896	49 300	(24 596)
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			(180 088)	-	(18 602)	(18 602)			(198 690)

Розкриття інформації про справедливу вартість, класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

31 грудня 2015 р.	Дата оцінки	Згідно з попереднім періодом	Вплив перекласифікації	Скоригована сума
		Рівень 3	Рівень 3	Рівень 3
Активи, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити клієнтам	31 грудня 2015 р.	26 092 206	(18 602)	26 073 604

5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Банківська група використовує оцінки та судження, які впливають на суми, що відображені у консолідованій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань в наступному фінансовому році. Розрахунки та судження регулярно переглядаються й ґрунтуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, що за наявних умов вважаються обґрунтованими. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Банківської групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у консолідованій звітності Банківської групи, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Втрати від знецінення кредитів та дебіторської заборгованості

Банківська група регулярно перевіряє свої кредитні портфелі та дебіторську заборгованість на предмет знецінення. При визначенні того, чи потрібно визнати збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Банківська група робить судження стосовно того, чи є наявна інформація, яка свідчила б про зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від погашення зобов'язань боржником, яке можна визначити, до того, як таке зменшення можна порівняти з конкретним активом у цьому кредитному портфелі та дебіторській заборгованості. При розрахунку майбутніх грошових потоків керівництво використовує оцінки на основі минулого досвіду збитків за активами з подібними характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення по групам кредитів та дебіторської заборгованості. Методика та припущення, що застосовуються для розрахунку як сум, так і строків майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються, з тим щоб зменшити різницю між розрахунковими та фактично понесеними збитками.

(у тисячах гривень)

5. 5. Суттєві облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Втрати від знецінення кредитів та дебіторської заборгованості (продовження)

Банківська група регулярно оцінює активи, які знаходяться у забезпеченні по індивідуально знецінених позиках, з метою оцінки суми ймовірно очікуваних збитків по кожній операції. При цьому на величину майбутнього грошового потоку від реалізації активів впливає як вартість самого активу, так і строки можливої експозиції (реалізації). Одночасне зменшення вартості активів, отриманих Банківською групою у заставу, на 10% та збільшення строку експозиції цих активів на 50% призвело б до збільшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 113 204 тисячі гривень (у 2015 році – на 127 725 тисяч гривень).

Збільшення вартості забезпечення по знецінених кредитах на 10% без зміни строку експозиції призвело б до зменшення величини очікуваних збитків від індивідуально знецінених кредитів на 61 298 тисяч гривень (у 2015 році – 68 379 тисяч гривень).

Щодо портфелю кредитів юридичним особам, резерв під які розраховується на колективній основі, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та рівень втрат при настанні дефолту позичальника (LGD). У разі одночасного збільшення PD на 10% та LGD на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 50 064 тисяч гривень (у 2015 році – на 64 624 тисячі гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та LGD на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 45 724 тисяч гривень (у 2015 році – на 59 286 тисяч гривень).

Щодо масового портфелю кредитів роздрібного бізнесу, на величину очікуваних збитків можуть впливати показники ймовірності дефолту позичальника (PD) та коефіцієнт відновлення (повернення з дефолту – Recovery Rate, RR). У разі одночасного збільшення розміру PD на 10% та зменшення RR на 10% сума збитків від знецінення збільшилася би на 23 464 тисячі гривень (у 2015 році – на 58 728 тисяч гривень). Одночасне зменшення показника PD на 10% та збільшення RR на 10% призвело б до зменшення суми збитків від знецінення на 25 582 тисячі гривень (у 2015 році – на 61 040 тисяч гривень).

Справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, предметів мистецтва та інвестиційної власності

Як зазначено у Примітці 4, Банківська група проводить регулярну переоцінку будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконують незалежні оцінювачі. Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу. У 2016 році Банківська група провела оцінку справедливої вартості власних будівель із залученням незалежних експертів. Якби ціна за квадратний метр коливалась у діапазоні 5%, справедлива вартість власних будівель, які використовує Банківська група, була б більше або менше на 55 929 тисяч гривень, відповідно (в 2015 році – на 60 884 тисячі гривень), і справедлива вартість інвестиційної власності була б більше або менше на 9 293 тисячі гривень, відповідно (в 2015 році – на 9 428 тисяч гривень).

Операції зі зв'язаними сторонами

У ході звичайної діяльності Банківська група здійснює операції зі зв'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при первісному визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими процентними ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних операцій з незв'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій зі зв'язаними сторонами розкрито у Примітці 32.

Оцінка справедливої вартості

Якщо справедлива вартість фінансових активів і фінансових зобов'язань, відображених у звіті про фінансовий стан, не може бути визначена на підставі цін на активному ринку, вона визначається з використанням різних моделей оцінок, що включають математичні моделі. Вхідні дані для таких моделей визначаються на підставі спостережуваного ринку, якщо таке можливо; в інакшому випадку, для визначення справедливої вартості слід застосовуються судження. Додаткову інформацію розкрито у Примітці 30.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають такі статті:

	2016 рік	2015 рік
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 162 395	1 244 606
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках (Примітка 8)	3 717 293	3 036 007
Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках – нарахований процентний дохід (Примітка 8)	(174)	(87)
Поточний рахунок у Національному банку України (Примітка 7)	1 213 522	897 908
Поточний рахунок у Національному банку України – обов'язковий резерв (Примітка 7)	(668 840)	-
Депозитні сертифікати (Примітка 9)	1 601 050	600 295
Депозитні сертифікати – нарахований процентний дохід	(1 050)	(295)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	7 024 196	5 778 434

7. Кошти на рахунках в Національному банку України

	2016 рік	2015 рік
<i>Кореспондентський рахунок у Національному банку України, у тому числі</i>		
- частина обов'язкового резерву	1 213 522	897 908
	668 840	-
Всього коштів на рахунках у Національному банку України	1 213 522	897 908

Відповідно до вимог Національного банку України сума обов'язкового резерву Банківської групи розраховується як відсоток від певних зобов'язань Банківської групи за попередній період резервування.

Банківська група зобов'язана щодня забезпечувати наявність залишку на початок дня на кореспондентському рахунку Банку, що входить до складу Банківської групи, в Національному банку України у розмірі 40% від суми обов'язкового резерву за попередній місяць. Станом на 31 грудня 2016 року розрахункова сума резерву становить 668 840 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 570 903 тисячі гривень).

Станом на 31 грудня 2016 року Національний банк виключив пункт що до можливості зараховувати кошти, що перебувають на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», у розмірі 100% та залишки готівки в касі банку в національній валюті у розмірі 75% для покриття обов'язкових резервів, що мають формуватися та зберігатися на кореспондентських рахунках Банку в Національному банку України, (на 31 грудня 2015 року – кошти на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» у розмірі 100% та залишки готівки в касі банку в національній валюті у розмірі 75%). Станом на 31 грудня 2016 року залишки коштів, які перебувають на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках», становлять 57 тисяч гривень та залишки готівки в касі банку в національній валюті становлять 692 222 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – залишки коштів, які перебувають на рахунку Банку у ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» становили 57 тисяч гривень та залишки готівки в касі банку в національній валюті, використаних Банком в покриття обов'язкових резервів, становили 682 896 тисяч гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

8. Кошти в інших банках

	2016 рік	2015 рік (рекласифі- ковано)
<i>Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках</i>		
- у банках країн ОЕСР	3 291 134	2 608 497
- в українських банках	88 458	57 565
- в інших країнах	337 701	364 332
Всього поточних рахунків та депозитів «овернайт» в інших банках	3 717 293	3 030 394
у т. ч. нарахований процентний дохід	174	87
<i>Строкові депозити в інших банках, у тому числі</i>		
- у банках країн ОЕСР	1 585 146	984 607
- в українських банках	407 162	462 324
- в інших країнах	43 327	39 019
- договори «зворотного репо»	225 531	186 204
Всього строкових депозитів в інших банках	2 261 166	1 672 154
<i>Резерв під знецінення коштів в інших банках</i>	(314 307)	(202 458)
Всього коштів в інших банках	5 664 152	4 500 090

У 2016 році було змінено методологію розрахунку резерву по міжбанківським операціям, що призвело до збільшення суми резерву станом на 31 грудня 2016 року на 5 466 тисяч гривень. При застосуванні зазначених змін у 2015 році, сума резерву додатково була б збільшена на 26 077 тисяч гривень.

Кошти розміщені в українських та іноземних банках. Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Строкові депозити в інших банках	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>			
- з рейтингом від AA- до AA+	1 637 794	-	1 637 794
- з рейтингом від A- до A+	1 416 155	540 627	1 956 782
- з рейтингом від BVB- до BVB+	411 357	477 294	888 651
- з рейтингом від B- до B+	62 245	47 471	109 716
- без рейтингу	189 742	898 235	1 087 977
Всього не прострочених та не знецінених	3 717 293	1 963 627	5 680 920
<i>Індивідуально знецінені</i>			
- Із затримкою платежу більш ніж 360 днів	-	297 539	297 539
Всього індивідуально знецінених	-	297 539	297 539
За винятком резерву під знецінення	-	(314 307)	(314 307)
Всього коштів в інших банках	3 717 293	1 946 859	5 664 152

Кредитний рейтинг базується на рейтингу агентств Fitch. Контрагенти, які вказані вище у таблиці у рядку «без рейтингу» – це переважно банки, які вважаються середніми або малими з точки зору суми загальних активів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

8. Кошти в інших банках (продовження)

Нижче наведений аналіз строкових депозитів в інших банках за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Поточні рахунки та депозити «овернайт» в інших банках (реклаसифіковано)	Строкові депозити в інших банках (рекласифіковано)	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i>			
– з рейтингом від AA- до AA+	449 411	–	449 411
– з рейтингом від A- до A+	1 754 775	505 301	2 260 076
– з рейтингом від BBB- до BBB+	585 096	450 613	1 035 709
– з рейтингом від B- до B+	206	–	206
– з рейтингом від CCC- до CCC+	27 991	30 470	58 461
– без рейтингу	212 915	427 083	639 998
Всього не прострочених та не знецінених	3 030 394	1 413 467	4 443 861
<i>Індивідуально знецінені</i>			
– Із затримкою платежу більш ніж 360 днів	–	258 687	258 687
Всього індивідуально знецінених	–	258 687	258 687
За вирахуванням резерву під знецінення	–	(202 458)	(202 458)
Всього коштів в інших банках	3 030 394	1 469 696	4 500 090

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення коштів в інших банках протягом року:

	2016 рік	2015 рік (рекласифіковано)
	Кошти в інших банках	Кошти в інших банках
Резерв під знецінення на 1 січня	202 458	8 461
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	87 184	193 133
Курсові різниці	24 665	864
Резерв під знецінення на 31 грудня	314 307	202 458

Станом на 31 грудня 2016 року строкові депозити, розміщені в банках країн ОЕСР та інших країн, які не є членами ОЕСР, загальною сумою 1 628 473 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 1 023 626 тисяч гривень) являють собою гарантійні депозити для забезпечення імпортих акредитивів та гарантій, які Банківська група надала на користь своїх клієнтів.

Станом на 31 грудня 2016 року кошти на поточних рахунках та депозитах «овернайт» в інших банках в сумі 1 337 406 тисяч гривень, що становить 23% від загальної суми коштів в інших банках були розміщені в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг від AA- до AA+, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами (на 31 грудня 2015 року – 1 090 344 тисячі гривень, що становить 25% від загальної суми коштів в інших банках були розміщені в банку зареєстрованому в країні, що є членом ОЕСР, який має рейтинг від AAA- до AAA+, підтверджений міжнародними рейтинговими агентствами).

9. Цінні папери

Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку

	2016 рік	2015 рік
Державні боргові цінні папери	277 873	263 387
Всього цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	277 873	263 387

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, наявні для продажу

	2016 рік	2015 рік
Державні боргові цінні папери	6 565 664	196 402
Депозитні сертифікати Національного банку України	2 602 485	2 142 255
Корпоративні облігації	2 052	24 127
Всього боргових цінних паперів	9 170 201	2 362 784
у т. ч. нарахований процентний дохід	227 239	44 875
Акції	168 855	217 207
Всього цінних паперів, наявних для продажу	9 339 056	2 579 991

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, наявних для продажу, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Корпоративні облігації	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i> - з рейтингом від В- до В+	6 565 664	2 602 485	2 052	9 170 201
Всього не прострочених та не знецінених	6 565 664	2 602 485	2 052	9 170 201
Всього боргових цінних паперів	6 565 664	2 602 485	2 052	9 170 201

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, наявних для продажу, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Державні боргові цінні папери	Депозитні сертифікати Національного банку України	Корпоративні облігації	Всього
<i>Не прострочені і не знецінені</i> - з рейтингом від CCC- до CCC+	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784
Всього не прострочених та не знецінених	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784
Всього боргових цінних паперів	196 402	2 142 255	24 127	2 362 784

Кредитні рейтинги емітентів державних боргових цінних паперів та депозитних сертифікатів Національного банку України засновані на суверенному рейтингу України.

Основним фактором, який Банківська група враховує при розгляді питання про знецінення боргових цінних паперів, є їхній прострочений статус.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

9. Цінні папери (продовження)

Цінні папери, наявні для продажу (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року депозитні сертифікати номінальною вартістю 1 600 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 600 000 тисяч гривень) зі строком погашення до 1 робочого дня класифікуються Банківською групою як грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 6).

Станом на 31 грудня 2016 року державні боргові цінні папери включають облігації внутрішньої державної позики з кінцевими строками погашення з 1 березня 2017 року по 23 грудня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 4% до 23% річних (на 31 грудня 2015 року – з кінцевими строками погашення з 27 квітня 2016 року по 14 серпня 2019 року та ефективною процентною ставкою від 7% до 25% річних), а також депозитні сертифікати Національного банку України з кінцевим строком погашення з 4 січня 2017 року по 12 січня 2017 року та ефективною процентною ставкою від 13% до 15% річних (на 31 грудня 2015 року – з кінцевим строком погашення 5 січня 2016 року по 25 березня 2016 року та ефективною процентною ставкою від 20% до 23% річних).

Станом на 31 грудня 2016 року корпоративні облігації включають облігації підприємств з кінцевим строком погашення до 2 липня 2018 року та ефективною процентною ставкою до 18% річних (31 грудня 2015 року – корпоративні облігації включають облігації підприємств з кінцевим строком погашення від 8 лютого 2016 року до 2 липня 2018 року та ефективною процентною ставкою від 12% до 20% річних).

10. Кредити клієнтам

	2016 рік	2015 рік (рекласифіковано)
Кредити корпоративним клієнтам	27 866 078	29 042 677
За вирахуванням резерву під знецінення кредитів	(6 557 793)	(5 985 316)
Всього кредитів корпоративним клієнтам за вирахуванням резерву під знецінення кредитів	21 308 285	23 057 361
Кредити фізичним особам		
Іпотечне кредитування	2 827 481	3 532 746
Споживчі кредити	3 010 688	2 849 753
Автокредитування	317 533	331 946
Інші кредити	1 168 831	1 046 291
За вирахуванням резерву під знецінення кредитів	(3 892 402)	(4 545 803)
Всього кредитів фізичним особам за вирахуванням резерву під знецінення кредитів	3 432 131	3 214 933
Всього кредитів клієнтам	24 740 416	26 272 294

Сума кредитів клієнтам до вирахування резерву під знецінення станом на 31 грудня 2016 року включає кредити з фіксованою процентною ставкою в сумі 34 417 419 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 36 022 686 тисяч гривень) та кредити з плаваючою процентною ставкою в сумі 773 192 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 780 727 тисяч гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2016 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на початок періоду	5 985 316	2 655 724	258 050	1 342 086	289 943	10 531 119
Відрахування у резерв під знецінення кредитів протягом звітного періоду	928 237	210 495	8 325	56 473	70 987	1 274 517
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	(758)	(142)	(32)	(3 291)	(4 185)	(8 408)
Використання резерву	(792 838)	(641 304)	(1 872)	(565 193)	(111 149)	(2 112 356)
Курсові різниці	437 836	299 550	27 036	683	218	765 323
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на 31 грудня 2016 р.	6 557 793	2 524 323	291 507	830 758	245 814	10 450 195

За рік що закінчився 31 грудня 2016 року Банківською групою виконано рефінансування іпотечних кредитів фізичним особам в іноземній валюті у споживчі кредити в гривні. Балансова вартість таких кредитів станом на 31 грудня 2016 року склала 61 152 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 38 407 тисяч гривень). За 12 місяців 2016 року чистий збиток від реструктуризації іпотечних кредитів наданих фізичним особам в іноземній валюті склав 28 508 тисяч гривень (за 12 місяців 2015 року – 29 346 тисяч гривень).

У 2016 році було змінено облікові оцінки щодо розрахунку резерву під знецінення кредитів, а саме прогноз щодо очікуваного відшкодування за рахунок реалізації забезпечення за роздрібними кредитами. Застосування зазначених змін в облікових оцінках призвело до збільшення суми резерву станом на 31 грудня 2016 року на 235 492 тисячі гривень.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення (продовження)

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2016 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування	Автокредитування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	6 016 470	470 317	4 679	19 546	–	6 511 012
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	321 782	2 042 208	283 254	758 899	212 094	3 618 237
Резерв під знецінення, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	219 541	11 798	3 574	52 313	33 720	320 946
Всього визнано резерву під знецінення	6 557 793	2 524 323	291 507	830 758	245 814	10 450 195
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	10 041 277	519 027	4 679	21 063	–	10 586 046
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	383 517	2 160 319	293 776	780 160	222 408	3 840 180
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву під їх знецінення	17 441 284	148 135	19 078	2 209 465	946 423	20 764 385
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	27 866 078	2 827 481	317 533	3 010 688	1 168 831	35 190 611
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	60%	91%	100%	93%	0%	62%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	84%	95%	96%	97%	95%	94%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	1%	8%	19%	2%	4%	2%

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Зміни резерву під знецінення (продовження)

Нижче наведений аналіз змін резерву під знецінення кредитного портфелю протягом 2015 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування (реклаसифіковано)	Автокредитування (рекласифіковано)	Споживчі кредити (рекласифіковано)	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на початок періоду	2 090 666	1 612 194	166 718	1 057 862	161 647	5 089 087
Відрахування у резерв під знецінення кредитів протягом звітного періоду	3 543 588	615 404	35 204	363 306	127 432	4 684 934
Відновлення резерву за кредитами, списаними у попередніх періодах	(425)	(194)	(108)	(9 993)	(5 974)	(16 694)
Використання резерву	(285 145)	(216 705)	(4 756)	(82 169)	(262)	(589 037)
Курсові різниці	636 632	645 025	60 992	13 080	7 100	1 362 829
Резерв під знецінення кредитів клієнтам на 31 грудня 2015 р.	5 985 316	2 655 724	258 050	1 342 086	289 943	10 531 119

Нижче поданий аналіз резерву під знецінення кредитного портфелю у розрізі його видів та процента резервування станом на 31 грудня 2015 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування (рекласифіковано)	Автокредитування (рекласифіковано)	Споживчі кредити (рекласифіковано)	Інші кредити фізичним особам	Всього
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на індивідуальній основі	5 379 279	849 201	4 138	33 099	–	6 265 717
Резерв під знецінення кредитів, розрахований на колективній основі	339 201	1 796 113	253 207	1 253 941	269 279	3 911 741
Резерв під знецінення, розрахований на колективній основі, щодо кредитів без індивідуальних ознак знецінення	266 836	10 410	705	55 046	20 664	353 661
Всього визнано резерву під знецінення	5 985 316	2 655 724	258 050	1 342 086	289 943	10 531 119
Загальна сума індивідуально знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	10 234 915	1 110 589	4 138	37 231	–	11 386 873
Загальна сума колективно знецінених кредитів до вирахування суми резерву під їх знецінення	440 765	2 117 542	277 290	1 285 859	278 026	4 399 482
Загальна сума кредитів без індивідуальних ознак знецінення до вирахування суми резерву під їх знецінення	18 366 997	304 615	50 518	1 526 663	768 265	21 017 058
Загальна сума кредитів до вирахування суми резерву на їх знецінення	29 042 677	3 532 746	331 946	2 849 753	1 046 291	36 803 413
Процент резервування індивідуально знецінених кредитів	53%	76%	100%	89%	0%	55%
Процент резервування колективно знецінених кредитів	77%	85%	91%	98%	97%	89%
Процент резервування кредитів без індивідуальних ознак знецінення	1%	3%	1%	4%	3%	2%

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Забезпечення та інші засоби підвищення кредитного рейтингу

Сума та види забезпечення, що вимагається Банківською групою, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Запроваджені процедури щодо прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Нижче зазначені основні види отриманого забезпечення:

- ▶ за операціями кредитування цінними паперами та договорами «зворотного репо» – цінні папери;
- ▶ за операціями кредитування корпоративних клієнтів – об'єкти нерухомого майна, товарно-матеріальні запаси, дебіторська заборгованість за основною діяльністю та майнові права на депозити;
- ▶ за операціями кредитування фізичних осіб – майнові права на рухоме і нерухоме майно, майнові права на депозити.

Банківська група також отримує гарантії від материнських компаній за кредитами, що надаються їх дочірнім підприємствам.

Керівництво здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення, вимагає додаткового забезпечення згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості забезпечення при перевірці достатності резерву під знецінення кредитів.

Станом на 31 грудня 2016 року кредити були забезпечені розміщеними у Банківській групі депозитами клієнтів балансовою вартістю 138 877 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 324 115 тисяч гривень) (Примітка 15).

Кредитна якість портфелю

Управління якістю кредитного портфелю здійснюється шляхом використання Банківською групою системи внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Політика Банківської групи передбачає ведення точних та уніфікованих кредитних рейтингів щодо всього кредитного портфелю. Це забезпечує цілеспрямоване управління відповідними ризиками та порівняння кредитних ризиків за всіма напрямками діяльності, географічними регіонами та продуктами. Система рейтингів ґрунтується на різних видах фінансового аналізу, та в поєднанні з обробленою ринковою інформацією вони являють собою основу для оцінки ризику контрагента. Всі внутрішні рейтинги ризиків формуються спеціально для різних категорій і створюються згідно з рейтинговою політикою Банківської групи. Відповідні рейтинги ризиків регулярно аналізуються та оновлюються.

При визначенні рейтингу позичальника – юридичної особи Банківська група використовує наступну інформацію:

- ▶ наявність у забезпеченні кредитів позичальника першокласного покриття;
- ▶ рейтинг, який розраховується за допомогою внутрішньої рейтингової моделі.

Високий рейтинг (кредити з першокласним грошовим покриттям) характеризується наступним: обсяги операційної діяльності позичальника, що зростають, високостійка фінансова модель (значна частка власного капіталу, низька залежність від банківського фінансування), висока ефективність бізнесу. Компанії, що мають такий рейтинг, займають міцне положення на ринку, часто є лідерами ринку, мають високоефективний менеджмент і організаційну структуру бізнесу. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – незначний, кредитна історія – відмінна.

Стандартний рейтинг надається позичальникам, які мають стабільні обсяги операційної діяльності, ефективність на середньогалузевому рівні. Є залежність від зовнішнього фінансування. Ризик неповернення кредиту – невисокий. Компанії зі стандартним рейтингом мають стабільні ринкові позиції на регіональному або національному рівні, характеризуються налагодженою побудовою бізнесу і достатнім рівнем менеджменту. Відсутня негативна кредитна історія або мали місце технічні затримки платежів в незначних обсягах.

Рейтинг нижче стандартного надається позичальникам, обсяги операційної діяльності яких нестабільні або мають тенденцію до зниження, ефективність бізнесу низька, високий рівень залежності від зовнішнього фінансування, погашення зобов'язань за рахунок грошового потоку може бути проблематичним, у зв'язку з чим ризик неповернення коштів є високим. Кредитна історія може характеризуватись наявністю суттєвих затримок платежів. Позиції компанії на ринку – нестійкі, можливе зменшення або втрата частки ринку.

Нижче наведений опис внутрішніх кредитних рейтингів, які використовує Банківська група для фізичних осіб.

Високий рейтинг присвоюється позичальникам із досить стійким фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності значною мірою перевищують рівень, достатній для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника з високим рейтингом – мінімальний.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Стандартний рейтинг присвоюється позичальникам зі стабільним фінансовим станом. Показники кредитоспроможності та платоспроможності відповідають рівню, достатньому для обслуговування кредиту. Ризик погіршення кредитоспроможності позичальника незначний.

Рейтинг нижче стандартного присвоюється позичальникам із нестабільним фінансовим станом чи таким, що погіршується. Показники кредитоспроможності та платоспроможності досягли граничного рівня. Ризик дефолту зростає у зв'язку з негативним впливом зовнішніх факторів на грошові потоки, наявні для погашення кредиту.

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

	Кредити кор- поративним клієнтам	Іпотечне кре- дитування	Автокредити- тування	Споживчі кредити	Інші кредити фізичним особам	Всього
Без індивідуальних ознак знецінення						
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
високий рейтинг	4 681 613	30 795	10 884	6 636	48 602	4 778 530
стандартний рейтинг	1 088 821	28 128	2 787	345 064	4 073	1 468 873
рейтинг нижче стандартного	11 636 633	78 853	3 113	1 760 410	687 196	14 166 205
Всього не прострочених та не знецінених	17 407 067	137 776	16 784	2 112 110	739 871	20 413 608
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	32 384	6 029	1 999	68 963	162 315	271 690
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	1 832	4 328	294	28 392	38 790	73 636
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	-	-	-	-	5 427	5 427
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	-	-	10	10
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	-	-	14	14
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	34 216	10 357	2 293	97 355	206 556	350 777
З індивідуальними ознаками знецінення						
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	5 375 868	32 628	169	8 286	5 630	5 422 581
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	13 234	2 298	195	3 653	5 764	25 144
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	19 856	4 970	512	26 777	15 661	67 776
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	566 512	30 249	877	74 433	31 532	703 603
- із затримкою платежу понад 360 днів	4 449 325	2 609 201	296 702	688 073	163 821	8 207 122
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	10 424 795	2 679 346	298 455	801 222	222 408	14 426 226
За вирахуванням резерву під знецінення	(6 557 793)	(2 524 324)	(291 506)	(830 759)	(245 813)	(10 450 195)
Всього кредитів клієнтам	21 308 285	303 155	26 026	2 179 928	923 022	24 740 416

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Кредитна якість портфелю (продовження)

Нижче наведений аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2015 року:

	Кредити корпоративним клієнтам	Іпотечне кредитування (реклаसифіковано)	Автокредитування (рекласифіковано)	Споживчі кредити (рекласифіковано)	Інші кредити фізичним особам	Всього
Без індивідуальних ознак знецінення						
<i>Не прострочені і не знецінені</i>						
високий рейтинг	4 445 038	62 876	34 799	65 348	81 201	4 689 262
стандартний рейтинг	3 063 987	84 589	7 740	991 902	332 269	4 480 487
рейтинг нижче стандартного	10 143 876	113 727	2 906	319 252	320 703	10 900 464
Всього не прострочених та не знецінених	17 652 901	261 192	45 445	1 376 502	734 173	20 070 213
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	194 522	26 511	3 811	96 634	6 221	327 699
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	6 348	16 911	1 262	40 386	21 574	86 481
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	513 227	-	-	13 122	6 221	532 570
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	-	-	-	1	43	44
- із затримкою платежу понад 360 днів	-	-	-	21	30	51
Всього прострочених, але не знецінених на індивідуальній основі	714 097	43 422	5 073	150 164	34 089	946 845
З індивідуальними ознаками знецінення						
<i>Знецінені на індивідуальній чи колективній основі</i>						
- із затримкою платежу менше 30 днів	5 619 098	32 942	137	4 870	1 925	5 658 972
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	1 165 785	509	62	30 809	558	1 197 723
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	44 267	24 829	1 454	38 087	16 550	125 187
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 146 875	86 846	4 319	180 520	60 111	1 478 671
- із затримкою платежу понад 360 днів	2 699 654	3 083 006	275 456	1 068 801	198 885	7 325 802
Знецінені на індивідуальній чи колективній основі	10 675 679	3 228 132	281 428	1 323 087	278 029	15 786 355
За вирахуванням резерву під знецінення	(5 985 316)	(2 655 724)	(258 050)	(1 342 086)	(289 943)	(10 531 119)
Всього кредитів клієнтам	23 057 361	877 022	73 896	1 507 667	756 348	26 272 294

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2016 року сукупна сума кредитів у розмірі 14 782 232 тисячі гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банківської групи, становила 42% кредитного портфелю до вирахування резервів (на 31 грудня 2015 року – сукупна сума кредитів у розмірі 14 270 963 тисячі гривень, виданих 20 найбільшим позичальникам Банківської групи, становила 39% кредитного портфелю до вирахування резервів).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Нижче представлений кредитний портфель Банківської групи в розрізі галузей економіки, кредитний ризик яких впливає на якість кредитів:

	2016 рік	2015 рік
Фізичні особи	7 324 533	7 760 736
Торгівля та агентські послуги	6 418 500	6 352 432
Будівництво та нерухомість	4 943 195	5 043 864
Харчова промисловість та сільське господарство	4 940 478	4 988 003
Машинобудування	3 103 737	2 957 391
Гірничо-видобувна галузь	2 535 763	4 434 604
Металургія	2 019 136	1 941 691
Небанківські фінансові установи	1 272 872	914 516
Переробка деревини	788 011	842 772
Хімічна галузь	244 776	193 202
Транспорт, послуги зв'язку та інфраструктура	109 128	590 036
Інше	1 490 482	784 166
Всього кредитів клієнтам (загальна сума)	35 190 611	36 803 413

Банківська група проводить операції кредитування в Україні. Здатність позичальників погасити заборгованість за кредитами залежить від ряду факторів, у тому числі від загального фінансового стану позичальника та стану української економіки.

Фінансовий ефект забезпечення представлений шляхом розкриття вартості забезпечення окремо для:

- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»);
- ▶ фінансових активів, заставне забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»).

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2016 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	6 833 718	13 450 081	14 474 567	5 021 239
Іпотечне кредитування	201 024	1 377 143	102 132	50 019
Автокредитування	25 860	293 335	167	73
Споживчі кредити	2 374	24 091	2 177 556	-
Інші кредити (овердрафти)	2 164	7 364	920 854	-
Всього	7 065 140	15 152 014	17 675 276	5 071 331

Ефект забезпечення станом на 31 грудня 2015 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням (реклаसифіковано)		Активи з недостатнім заставним забезпеченням (рекласифіковано)	
	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави	Балансова вартість активів за вирахуванням резерву	Справедлива вартість застави
Кредити корпоративним клієнтам	4 449 647	7 581 720	18 607 714	5 518 256
Іпотечне кредитування	506 228	4 997 657	370 794	109 506
Автокредитування	62 731	457 117	11 165	877
Споживчі кредити	4 880	64 501	1 502 788	37 029
Інші кредити (овердрафти)	1 708	75 074	754 639	1 442
Всього	5 025 194	13 176 069	21 247 100	5 667 110

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

10. Кредити клієнтам (продовження)

Концентрація кредитів клієнтам (продовження)

Зменшення частки кредитів із недостатнім заставним забезпеченням у 2016 році у порівнянні з 2015 роком зумовлено додатковим оформленням застави та погашенням кредитів, які в минулому періоді були віднесені до категорії с недостатнім забезпеченням.

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи

	Будівлі	Удосконалення орендованого майна	Предмети мистецтва	Комп'ютери та інше обладнання	Капіталовкладення в основні засоби	Всього основних засобів	Нематеріальні активи	Всього
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2015 року	1 665 898	64 979	9 108	629 303	59 147	2 428 435	344 612	2 773 047
Накопичений знос/амортизація	(352 741)	(43 935)	-	(475 433)	-	(872 109)	(167 572)	(1 039 681)
Балансова вартість на 1 січня 2015 року	1 313 157	21 044	9 108	153 870	59 147	1 556 326	177 040	1 733 366
Надходження	11 694	1 939	-	18 497	66 686	98 816	125 871	224 687
Вибуття/списання	(78)	(3 922)	-	(7 291)	(367)	(11 658)	(66)	(11 724)
Переведення в іншу категорію	4 104	11 994	-	81 459	(97 557)	-	-	-
Переведення до інвестиційної власності	(15 595)	-	-	-	-	(15 595)	-	(15 595)
Переоцінка	(57 438)	-	7 906	-	-	(49 532)	-	(49 532)
Знецінення ОЗ в зоні АТО	(955)	-	-	-	-	(955)	-	(955)
Знос/амортизація	(37 209)	(10 807)	-	(71 199)	(239)	(119 454)	(53 906)	(173 360)
Балансова вартість на 31 грудня 2015 року	1 217 680	20 248	17 014	175 336	27 670	1 457 948	248 939	1 706 887
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2015 року	1 563 411	59 140	17 014	682 151	37 144	2 358 860	445 547	2 804 407
Накопичений знос/амортизація	(345 731)	(38 892)	-	(506 815)	(9 474)	(900 912)	(196 608)	(1 097 520)
Балансова вартість на 1 січня 2016 року	1 217 680	20 248	17 014	175 336	27 670	1 457 948	248 939	1 706 887
Надходження	-	-	-	33 599	129 398	162 997	118 146	281 143
Вибуття/списання	(36 180)	(349)	-	(3 780)	-	(40 309)	(848)	(41 157)
Переведення в іншу категорію	5 223	15 063	(9)	127 836	(148 113)	-	-	-
Переведення до інвестиційної власності	(14 491)	-	-	-	-	(14 491)	-	(14 491)
Переоцінка	(17 272)	-	-	-	-	(17 272)	-	(17 272)
Знецінення ОЗ в зоні АТО	(6 722)	-	-	-	-	(6 722)	-	(6 722)
Знос/амортизація	(29 659)	(13 910)	-	(69 773)	-	(113 342)	(74 195)	(187 537)
Інше	-	-	-	(11)	-	(11)	-	(11)
Балансова вартість на 31 грудня 2016 року	1 118 579	21 052	17 005	263 207	8 955	1 428 798	292 042	1 720 840
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2015 року	1 483 382	70 192	17 005	807 899	8 955	2 387 433	559 388	2 946 821
Накопичений знос/амортизація	(364 803)	(49 140)	-	(544 692)	-	(958 635)	(267 346)	(1 225 981)
Балансова вартість на 31 грудня 2016 року	1 118 579	21 052	17 005	263 207	8 955	1 428 798	292 042	1 720 840

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

11. Основні засоби, інвестиційна власність та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року майно Банківської групи, розташоване на території Криму, складається з будівель, балансова вартість яких становить 26 068 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 26 969 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2016 року майно Банківської групи в зоні АТО складається з будівель балансовою вартістю 93 696 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 136 912 тисяч гривень). Стосовно вказаних будівель Банківська група визнала в 2016 році збиток від знецінення в сумі 6 722 тисячі гривень (в 2015 році – 955 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2016 року власні будівлі, меблі, обладнання, удосконалення орендованого майна та банкомати Банківської групи залишковою вартістю 1 300 760 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 1 284 924 тисячі гривень) були застраховані від ризиків стихійних лих, пограбування, пожежі та незаконних дій третіх осіб.

Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість будівель та предметів мистецтва становила б 408 727 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 462 281 тисячу гривень), яки ці активи оцінювались за первісною вартістю. Далі наведено вивірчення цієї суми з балансовою вартістю будівель:

	2016 рік	2015 рік
Будівлі за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	1 118 579	1 217 680
Резерв переоцінки будівель, поданий у власному капіталі, без врахування податку	(712 663)	(758 219)
Будівлі за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та знецінення	405 916	459 461
Предмети мистецтва за переоціненою вартістю в звіті про фінансовий стан	17 005	17 014
Резерв переоцінки предметів мистецтва, поданий у власному капіталі, без врахування податку	(14 194)	(14 194)
Предмети мистецтва за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та знецінення	2 811	2 820
Всього будівлі та предмети мистецтва	408 727	462 281

Зміни у балансовій вартості інвестиційної власності були наступними:

	2016 рік	2015 рік
Справедлива вартість інвестиційної власності на початок періоду	188 554	96 151
Продаж	(15 594)	(63 640)
Переведення з категорії будівель, які займає власник (Вибуття)/Надходження (до)/з майна прийнятого в заставу	14 491	15 595
(Вибуття)/Надходження (до)/з майна прийнятого в заставу	(5 016)	184 691
Прибутки від переоцінки за справедливою вартістю	19 145	10 349
Збитки від переоцінки за справедливою вартістю	(15 723)	(54 592)
Справедлива вартість інвестиційної власності на 31 грудня	185 857	188 554

Орендний дохід, отриманий від інвестиційної власності за 2016 фінансовий рік, становив 7 936 тисяч гривень (за 2015 рік – 4 812 тисяч гривень) (Примітка 26). Операційні витрати та витрати на утримання інвестиційної власності за 2016 фінансовий рік становили 2 180 тисяч гривень (за 2015 рік – 3 295 тисяч гривень).

Прибуток за вирахуванням збитку від переоцінки інвестиційної власності у сумі 3 422 тисячі гривень було визнано в звіті про фінансові результати за 2016 рік (2015 рік – збиток за вирахуванням прибутку від переоцінки – 44 243 тисячі гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

12. Інші активи

	2016 рік	2015 рік (рекласифі- ковано)
Фінансові активи		
Частка перестраховальника в страхових резервах	434 284	388 029
Кошти у розрахунках банківськими картками	99 052	142 422
Дебіторська заборгованість від страхової діяльності	92 241	374 182
Нараховані доходи та кошти в розрахунках	53 269	129 749
Розрахунки за договорами співпраці	44 709	31 475
Заборгованість по переказам та платежам	43 866	17 376
Похідні фінансові активи	27 853	13 730
Придбання іноземної валюти	1 793	1 809
Інші фінансові активи	27 534	29 747
Резерв під знецінення	(38 795)	(48 906)
Всього фінансових активів	785 806	1 079 613
Нефінансові активи		
Нерухоме майно, прийняте у погашення кредитів	212 290	1 480
Передоплата за послуги	48 020	128
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	39 225	44 589
Витрати майбутніх періодів, у тому числі зі страхування активів	32 572	22 734
Передоплата за іншими податками	23 478	2 430
Передоплата за основні засоби та нематеріальні активи	8 027	27 650
Банківські метали	784	8 761
Інші нефінансові активи	10 794	24 006
Резерв під знецінення	(2 784)	(487)
Всього нефінансових активів	372 406	131 291
Всього інших активів	1 158 212	1 210 904

У сумі резерву під знецінення інших фінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2016 рік	2015 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	48 906	35 554
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	8 022	15 759
Активи, списані протягом року як безнадійні	(19 449)	(2 665)
Курсові різниці	1 316	258
Резерв під знецінення на 31 грудня	38 795	48 906

У сумі резерву під знецінення інших нефінансових активів за рік відбулися такі зміни:

	2016 рік	2015 рік
Резерв під знецінення на 1 січня	487	157
Відрахування у резерв під знецінення протягом року	2 607	330
Активи, списані протягом року як безнадійні	(310)	-
Резерв під знецінення на 31 грудня	2 784	487

13. Заборгованість перед Національним банком України

У січні 2009 року Банк отримав від Національного банку України кредит для підтримки ліквідності в розмірі 500 000 тисяч гривень. У березні 2009 року Банк отримав від Національного банку України кредит для підтримки ліквідності в розмірі 1 336 900 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2016 року Банк не має заборгованості перед Національним банком України, у зв'язку з погашенням вищезазначених кредитів.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

14. Заборгованість перед іншими банками

	2016 рік	2015 рік
<i>Поточні рахунки інших банків</i>		
- Україна	861 606	51 157
- Країни, що входять до ОЕСР	542	5
- Країни, що не входять до ОЕСР	-	65
Всього поточних рахунків інших банків	862 148	51 227
<i>Строкові депозити інших банків</i>		
- Україна	225 380	173 600
Всього строкових депозитів інших банків	225 380	173 600
<i>Кредити, отримані від інших банків</i>		
- Україна	60 361	-
Всього строкових депозитів інших банків	60 361	-
Всього заборгованості перед іншими банками	1 147 889	224 827

Станом на 31 грудня 2016 року розміщені 10 найбільшими банками кошти в сумі 952 594 тисячі гривень становили 83% загальної заборгованості інших банків (на 31 грудня 2015 року – 167 688 тисяч гривень, 75% заборгованості інших банків).

15. Кошти клієнтів

	2016 рік	2015 рік
Юридичні особи		
- Поточні рахунки	12 946 955	9 324 340
- Строкові депозити	5 422 631	4 149 683
Фізичні особи		
- Поточні рахунки	3 454 739	2 942 664
- Строкові депозити	11 258 444	11 056 890
Всього коштів клієнтів	33 082 769	27 473 577

Станом на 31 грудня 2016 року розміщені в Банківській групі депозити 10 найбільших клієнтів у сумі 2 736 066 тисяч гривень становили 8% коштів клієнтів (на 31 грудня 2015 року – 4 334 759 тисяч гривень становили 16%).

Станом на 31 грудня 2016 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 138 877 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 324 115 тисяч гривень), які являють собою забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 10) та зобов'язань з надання кредитів у сумі 70 199 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 65 420 тисяч гривень). Крім того, 1 566 328 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 974 084 тисячі гривень) утримуються в якості забезпечення зобов'язань за імпорними акредитивами, гарантіями та авалюванням векселів (Примітка 31).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

15. Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено далі:

	2016 рік	2015 рік
Фізичні особи	14 713 183	13 999 554
Торгівля та агентські послуги	3 251 384	2 648 232
Машинобудування	2 784 093	1 424 384
Гірничо-видобувна галузь та енергетика	2 766 934	1 286 510
Металургія	2 475 878	1 494 305
Транспорт та інфраструктура	2 369 707	2 241 026
Будівництво та нерухомість	856 441	715 240
Небанківські фінансові установи	659 536	494 523
Харчова промисловість та сільське господарство	332 127	230 909
Хімічна галузь	241 124	159 581
Переробка деревини	77 351	100 350
Інше	2 555 011	2 678 963
Всього коштів клієнтів	33 082 769	27 473 577

16. Випущені депозитні сертифікати

У лютому 2016 року Банківська група випустила депозитні сертифікати з процентною ставкою від 1,75% до 5% річних. Станом на 31 грудня 2016 року в обігу знаходились наступні депозитні сертифікати:

	31 грудня 2016 р.	31 грудня 2015 р.
Депозитні сертифікати, випущені в USD	583 573	–
Депозитні сертифікати, випущені в EUR	107 798	–
Всього випущених депозитних сертифікатів	691 371	–

17. Випущені єврооблігації

Згідно з графіком, у грудні 2015 року Банк погасив частину кредиту в сумі 10 000 тисяч доларів США, що на дату погашення становило 238 075 тисяч гривень. У вересні та грудні 2016 року Банк погасив частину кредиту в сумі 39 512 тисяч доларів США, що на дату погашення становило 1 041 588 тисяч гривень. Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість кредиту становить 157 793 тисячі доларів США, що в еквіваленті складає 4 290 540 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 196 764 тисячі доларів США, що в еквіваленті становить 4 722 461 тисяча гривень).

18. Інші позикові кошти

	2016 рік	2015 рік
Landesbank Berlin AG	18 995	26 289
Інші кредити	149	14 023
Всього інших позикових коштів	19 144	40 312

Кредит від Landesbank Berlin AG деномінований в євро та виданий під середньозважену ставку відсотка EURIBOR + 0,25% річних з кінцевим строком погашення 6 вересня 2018 року. Проценти нараховуються на непогашену суму кредиту. Кредит був отриманий з метою фінансування придбання імпортного обладнання клієнтами Банку. У 2016 році кредит було частково погашено на суму 332 тисячі євро, що в еквіваленті становить 9 795 тисяч гривень на дату погашення.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

19. Інші зобов'язання

	2016 рік	2015 рік
Фінансові зобов'язання		
Страхові резерви	834 943	876 881
Кошти в розрахунках	271 717	115 393
Кредиторська заборгованість від страхової діяльності	57 451	308 401
Кредиторська заборгованість за операціями з пластиковими картками	61 868	23 000
Похідні фінансові зобов'язання (Примітка 21)	53 070	13 878
Доходи майбутніх періодів по кредитним лініям	35 551	28 653
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви (Примітка 31)	11 516	14 969
Інші фінансові зобов'язання	28 011	27 486
Всього фінансових зобов'язань	1 354 127	1 408 661
Нефінансові зобов'язання		
Суми до виплати працівникам	149 811	109 392
Кредиторська заборгованість за послуги	96 003	111 019
Зобов'язання по внескам в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	26 922	30 891
Інші податки до сплати	19 874	29 150
Резерв під покриття інших збитків	2 083	–
Вартість програмного забезпечення до сплати за ліцензійними угодами	–	2 207
Інші нефінансові зобов'язання	7 565	28 025
Всього нефінансових зобов'язань	302 258	310 684
Всього інших зобов'язань	1 656 385	1 719 345

20. Субординований борг

Станом на 31 грудня 2016 року Банк мав три депозити, залучені на умовах субординованого боргу.

Перший субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 127 300 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість залучення становить 128 652 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 128 864 тисячі гривень).

Другий субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 135 000 тисяч гривень з процентною ставкою 12,75% та строком погашення у листопаді 2014 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість залучення становить 136 432 тисячі гривень (на 31 грудня 2015 року – 136 657 тисяч гривень).

Третій субординований борг у гривні був залучений Банком від української компанії у 2009 році у сумі 220 000 тисяч гривень з процентною ставкою 9,5% та строком погашення у жовтні 2015 року. У вересні 2014 року була підписана додаткова угода про подовження строку дії договору до 1 вересня 2021 року. Станом на 31 грудня 2016 року балансова вартість залучення становить 225 666 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 226 653 тисячі гривень).

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

21. Похідні фінансові інструменти

Нижче у таблиці наведена справедлива вартість похідних фінансових інструментів, облікованих у складі активів або зобов'язань.

Станом на 31 грудня 2016 року Банківська група мала такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / Залучення EUR	141 505	(139 263)	2 242	-
Розміщення UAH / Залучення USD	1 650 453	(1 627 081)	24 778	(1 406)
Залучення UAH/Розміщення EUR	19 313	(19 622)	-	(309)
Залучення UAH/Розміщення USD	1 256 832	(1 277 712)	-	(20 880)
Усього по форвардним контрактам	3 068 103	(3 063 678)	27 020	(22 595)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	759 686	(789 912)	-	(30 226)
На купівлю цінних паперів	408 032	(407 448)	833	(249)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	1 167 718	(1 197 360)	833	(30 475)

Станом на 31 грудня 2015 року Банківська група мала такі контракти:

	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до отримання	Основна або погоджена сума за справедливою вартістю активів до відправлення	Позитивна справедлива вартість активів	Від'ємна справедлива вартість зобов'язань
Форвардні валютні контракти				
Розміщення UAH / залучення USD	712 150	(696 122)	17 376	(1 348)
Усього по форвардним контрактам	712 150	(696 122)	17 376	(1 348)
Форвардні контракти з цінними паперами				
На продаж цінних паперів	217 123	(228 372)	-	(11 250)
На купівлю цінних паперів	260 928	(262 209)	-	(1 280)
Усього по форвардним контрактам з цінними паперами	478 051	(490 581)	-	(12 530)

22. Акціонерний капітал та резерви

Станом на 31 грудня 2016 року затверджений та зареєстрований акціонерний капітал Банківської групи складається з 68 704 045 простих та 62 823 привілейованих акцій. Станом на 31 грудня 2016 року всі акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Характер та призначення резервів

Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів використовується для відображення справедливої вартості будівель та предметів мистецтва, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі капіталу.

Нереалізовані прибутки від цінних паперів, наявних для продажу

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості цінних паперів, наявних для продажу.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

22. Акціонерний капітал та резерви (продовження)

Характер та призначення резервів (продовження)

Резервний фонд Банку

Резервний фонд Банку створюється відповідно до Статуту та вимог законодавства України до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банку. Резервний фонд формується на покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені збитки за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

23. Сегментний аналіз

Банківська група в своїй діяльності використовує сегментний аналіз кожного учасника Банківської групи окремо, а не Банківської групи в цілому, тому консолідований сегментний аналіз Банківської групи в цій звітності не може бути представлений.

24. Процентні доходи та витрати

	2016 рік	2015 рік
Процентні доходи		
<i>Кредити клієнтам</i>		
- юридичні особи	3 248 368	3 738 285
- фізичні особи	1 099 209	1 186 215
<i>Цінні папери</i>		
- які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки		
як прибутку або збитку	58 540	11 452
- наявні для продажу	556 950	293 311
Кошти в інших банках	109 206	50 253
Всього процентних доходів	5 072 273	5 279 516
Процентні витрати		
<i>Фізичні особи</i>		
- строкові депозити	(1 285 214)	(1 394 062)
- поточні рахунки	(3 378)	(4 252)
<i>Юридичні особи</i>		
- строкові депозити	(402 024)	(497 003)
- поточні рахунки	(529 878)	(451 554)
Випущені єврооблігації	(556 757)	(511 854)
Субординований борг	(52 985)	(53 692)
Заборгованість перед Національним банком України	(39 065)	(148 926)
Заборгованість перед іншими банками	(17 415)	(18 512)
Випущені депозитні сертифікати	(10 459)	-
Інші позикові кошти	(693)	(1 556)
Всього процентних витрат	(2 897 868)	(3 081 411)
Чисті процентні доходи	2 174 405	2 198 105

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 32.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

25. Комісійні доходи та витрати

	2016 рік	2015 рік
Платіжні картки	420 220	379 601
Розрахункове обслуговування клієнтів	353 370	268 119
Конверсійні операції	188 635	171 383
Касові операції	68 203	44 978
Документарні операції	61 925	54 911
Обслуговування кредитів, в тому числі за договорами співпраці	53 688	167 045
Фідучіарна діяльність	3 197	2 524
Інше	10 725	9 713
Комісійні доходи	1 159 963	1 098 274
Платіжні картки	(246 088)	(238 422)
Обслуговування кредитів	(66 500)	(39 531)
Розрахункове обслуговування	(20 881)	(17 353)
Купівля та інкасація готівкових коштів	(8 019)	(11 208)
Документарні операції	(5 089)	(4 529)
Фідучіарна діяльність	(585)	(297)
Інше	(1 235)	(2 325)
Комісійні витрати	(348 397)	(313 665)
Чистий комісійний дохід	811 566	784 609

Інформацію про комісійні доходи та витрати за операціями зі зв'язаними сторонами подано у Примітці 32.

26. Інші доходи

	2016 рік	2015 рік
Штрафи отримані	44 641	47 066
Дохід від реалізації основних засобів	27 405	11 870
Інший орендний дохід	19 004	22 444
Орендний дохід від інвестиційної власності (Примітка 11)	7 936	4 812
Дохід від дооцінки основних засобів	5 024	12 411
Дивіденди отримані	4 308	3 290
Дохід від отриманої компенсації застрахованих збитків	517	-
Повернення процентів, виплачених в минулі роки в зв'язку з достроковим розірванням депозитних договорів	105	7 042
Інші доходи	11 410	105 362
Всього інших доходів	120 350	214 297

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

27. Операційні витрати

	2016 рік	2015 рік
Заробітна плата, виплати працівникам та обов'язкові внески до державних фондів	927 624	773 263
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	203 248	302 038
Знос та амортизація (Примітка 11)	187 537	173 360
Витрати, пов'язані з проведенням робіт по погашенню кредитів	173 317	102 912
Внески в Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	117 771	136 186
Оренда приміщень	113 006	95 718
Витрати на утримання будівель та обладнання	83 658	88 201
Реклама, представницькі витрати	53 839	40 717
Послуги зв'язку	52 253	49 068
Уцінка майна	50 654	50 708
Аудиторські, юридичні та консультаційні послуги	39 592	55 887
Державні мита та податки, крім податку на прибуток	14 891	25 192
Послуги охорони	14 638	11 593
Витрати на формування резерву під знецінення інших активів (Примітка 12)	10 629	16 089
Навчання персоналу	8 202	5 841
Знецінення активів в зоні АТО (Примітка 11)	6 722	955
Інше	123 149	170 504
Всього операційних витрат	2 180 730	2 098 232

До складу заробітної плати, виплат працівникам та обов'язкових внесків до державних фондів включено єдиний соціальний внесок у сумі 122 439 тисяч гривень (2015 рік – 146 399 тисяч гривень).

28. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають такі компоненти:

	2016 рік	2015 рік
Поточні податкові витрати	28 133	48 524
(Кредит)/витрати з відстроченого податку	80 563	(415 104)
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	108 696	(366 580)

Доходи Банківської групи, отримані у 2016 році, оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (2015 рік – 18%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче:

	2016 рік	2015 рік
Прибуток/(Збиток) до оподаткування	412 992	(2 220 511)
Теоретична сума податкових витрат за встановленою законом ставкою податку	74 339	(399 692)
<i>Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:</i>		
- Дохід, що визнається тільки для цілей оподаткування	24 262	36 459
- Дохід, звільнений від оподаткування	(1 297)	-
- Витрати, що не включаються до валових витрат	8 963	10 217
- Витрати, що вираховуються тільки для цілей оподаткування	(6 626)	(41 792)
- Зміна суми невизнаного податкового активу	9 036	-
- Зміни правил оподаткування	-	14 539
- Інші постійні різниці	19	13 689
Витрати/(дохід) з податку на прибуток за рік	108 696	(366 580)

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю деяких активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни таких тимчасових різниць обліковується за ставками податку на прибуток, які планується застосувати у періоді реалізації даних різниць.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

28. Податок на прибуток (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 та 2015 років відстрочені податкові активи і зобов'язання та їх зміна за відповідні роки включають:

	31 грудня 2015 року	Кредитовано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат	Вибуття компанії Банківської групи	31 грудня 2016 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування					
Резерви під знецінення кредитів та зобов'язань з кредитування	(113 929)	-	74 622	-	(39 307)
Цінні папери, наявні для продажу	341	(20 552)	-	-	(20 211)
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	8 026	(7 686)	(1 037)	-	(697)
Невизнаний податковий актив	-	-	(9 036)	-	(9 036)
Інше	3 265	-	7 368	1 030	11 663
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(102 297)	(28 238)	71 917	1 030	(57 588)
Податкові збитки до переносу	376 521	-	(152 480)	-	224 041
Чистий відстрочений податковий актив	276 992	(8 710)	(80 563)	-	187 719
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(2 768)	(19 528)	-	1 030	(21 266)

	31 грудня 2014 року	Кредитовано / (віднесено) на інший сукупний дохід	Кредитовано / (віднесено) на фінансовий результат	31 грудня 2015 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують або зменшують об'єкт оподаткування				
Резерви від знецінення кредитів та кредитних зобов'язань	(174 516)	-	60 587	(113 929)
Інвестиційні цінні папери, наявні для продажу	482	1 625	(1 766)	341
Основні засоби та інвестиційна нерухомість	(26 616)	(23 475)	58 117	8 026
Інше	23 693	-	(20 428)	3 265
Розрахункова сума чистого відстроченого податкового зобов'язання	(176 957)	(21 850)	96 510	(102 297)
Податкові збитки до переносу	57 926	-	318 595	376 521
Чистий відстрочений податковий актив	-	(20 243)	297 235	276 992
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(119 031)	(1 607)	117 870	(2 768)

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками

Вступ

Банківській діяльності притаманний ризик, яким управляють за допомогою постійного процесу виявлення, оцінки та контролю ризиків, з урахуванням лімітів ризику та інших засобів контролю. Цей процес управління ризиками є вирішальним для постійної прибутковості Банківської групи, а кожний співробітник Банківської групи несе відповідальність за вплив ризиків, що мають відношення до його обов'язків. Банківській групі властиві кредитний ризик, ризик ліквідності та ринковий ризик, а останній включає торгові та неторгові ризики. Банківській групі також властиві операційні ризики.

Політики управління розкриті у цій примітці є такими, що застосовуються Банком.

Незалежний процес контролю ризиків не включає бізнес-ризиками, як, наприклад, зміни в операційному середовищі, технологіях та галузі. Ці ризики контролюються за допомогою процесу стратегічного планування Банку.

Процес управління ризиками

В межах Банку політику управління ризиками та контроль здійснює ряд спеціалізованих органів та департаментів. Найбільш активну участь в управлінні ризиками бере Ризик-менеджмент Банку, що підпорядкований Заступнику Голови Правління Банку з ризиків та звітує Спостережній Раді Банку, Правлінню Банку, Кредитній раді Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку та Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Спостережна рада Банку

Спостережна рада Банку має найбільші повноваження стосовно управління ризиками Банку та Статутом Банку уповноважена затверджувати будь-які операції від імені Банку в сумі понад 1 500 млн. гривень.

Правління Банку

Правління Банку в цілому несе відповідальність за діяльність Банку, включаючи діяльність, пов'язану з управлінням ризиками. Правління Банку делегує свої повноваження стосовно загального управління активами та пасивами Комітету з управління активами та пасивами Банку, повноваження стосовно операційним ризиком – Комітету з управління операційним ризиком Банку, а також затверджує склад цих Комітетів. Крім цього, Правління Банку несе відповідальність за розробку та попереднє затвердження кредитної політики Банку. Остаточне затвердження кредитної політики входить до сфери компетенції Спостережної ради Банку. Правління Банку акцептує рішення Кредитної ради стосовно проектів кредитування пов'язаних з Банком осіб з лімітом кредитного ризику понад 3% від регулятивного капіталу Банку, розрахованого на найближчу до прийняття рішення дату.

Кредитна рада Банку

Кредитна рада Банку затверджує видачу кредитів або зміну умов за кредитами сумою до 1 500 млн. гривень та встановлює ліміти за міжбанківськими операціями. До складу Кредитної ради Банку входить представник акціонерів. Рішення Кредитної ради Банку стосовно проектів з лімітом кредитного ризику понад 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної Ради Банку від Спостережної Ради Банку; рішення стосовно проектів з лімітом кредитного ризику менш ніж 200 млн. гривень мають силу у разі отримання чотирьох позитивних голосів, один з яких повинен належати члену Кредитної ради Банку від Спостережної ради Банку або зовнішньому експерту (представнику акціонерів). Засідання Кредитної ради Банку проводяться двічі на тиждень.

Кредитний комітет Банку

Кредитний комітет Банку відповідає за прийняття рішень про реструктуризацію та видачу кредитів сумою до 50 млн. гривень, в т.ч. затверджує надання неризикових кредитів з повним грошовим забезпеченням. Засідання Комітету проводяться декілька разів на тиждень за потребою.

Комітет з управління активами та пасивами Банку

Комітет з управління активами та пасивами Банку несе відповідальність за управління активами та пасивами Банку, а також за загальну фінансову структуру. Цей Комітет також в першу чергу відповідальний за моніторинг процентного, валютного ризиків та ризику ліквідності Банку.

Комітет з управління операційним ризиком Банку

Комітет з управління операційним ризиком несе відповідальність за управління операційним ризиком з метою зменшення операційних збитків, удосконалення банківських процесів, систем і технологій, розробки, затвердження та запровадження заходів, що забезпечують безперервність роботи Банку.

Для оперативного управління і реагування на зафіксовані операційні ризики на основі Комітету з управління операційним ризиком Банку створені 5 підкомітетів:

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Вступ (продовження)

Підкомітет «Персонал»

Підкомітет «Персонал» розглядає питання умисних та ненавмисних дій/помилки персоналу, оцінки його кваліфікації та достатності та т.п.

Підкомітет «Процеси»

Підкомітет «Процеси» розглядає питання організації процесів, якості комунікацій, ефективності існуючих процесів та необхідності оптимізації.

Підкомітет «Зовнішні фактори»

Підкомітет «Зовнішні фактори» розглядає питання навмисних дій третіх осіб, ліквідації наслідків форс-мажорів та умисного нанесення шкоди репутації Банку.

Підкомітет «Системи»

Підкомітет «Системи» розглядає питання якості роботи інформаційних систем, формування єдиного розуміння ІТ-ризиків та розробки збалансованих рішень щодо ІТ-ризиків з урахуванням специфіки та інтересів бізнес-підрозділів Банку.

Підкомітет «Інформаційна безпека»

Підкомітет «Інформаційна безпека» розглядає питання розвитку Системи управління інформаційною безпекою, розвитку культури керування інформаційними ризиками, управління інцидентами інформаційної безпеки.

Ризик-менеджмент Банку

Вертикаль ризик-менеджменту Банку здійснює розробку методів управління ризиками, процедур та звітності, що дає можливість Банку здійснювати кількісну оцінку кредитного, процентного, валютного, операційного ризиків та ризику ліквідності. Структурні підрозділи, що входять до вертикалі ризик менеджменту, несуть відповідальність за впровадження та дотримання процедур, пов'язаних з управлінням ризиками, ведуть поточний контроль вищезазначених ризиків на постійній основі і контролюють виконання рішень Кредитних органів Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку.

Система оцінки ризиків та звітності

Оцінка ризиків Банку здійснюється за допомогою методів, що відображають як передбачувані збитки, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачувані збитки, що є попередньою оцінкою максимальних фактичних збитків на основі статистичних та експертних моделей. У моделях використовуються ймовірності, отримані з історичного досвіду, скориговані для відображення поточного економічного середовища. Банк також відпрацьовує сценарії найгірших випадків, що настануть у разі надзвичайних подій, ймовірність яких дуже низька.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі лімітів, встановлених Банком. Ці ліміти відображають бізнес-стратегію та ринкове середовище Банку, а також рівень ризику, який Банк готовий прийняти, із додатковою увагою певним галузям. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам стосовно сукупного впливу ризиків усіх типів та в усіх видах діяльності. Інформація, отримана за всіма видами діяльності, вивчається та обробляється з метою аналізу, контролю та виявлення ризиків на ранніх етапах. Ця інформація подається на розгляд Правлінню Банку, Комітету з управління активами та пасивами Банку, Комітету з управління операційним ризиком Банку, Кредитній раді Банку та керівнику кожного підрозділу. Такий звіт включає сукупний кредитний ризик, прогнози кредитного ризику, винятки стосовно лімітів ризику, ризику ліквідності та процентного ризику і зміни у профілі ризику, інформацію з оперативного ризику. Щомісяця складаються детальні звіти стосовно ризику ліквідності, валютного, процентного і операційного ризиків, а також ризиків, пов'язаних з певними галузями економіки, клієнтами, та географічних ризиків. Керівництво оцінює достатність резерву під знецінення кредитних операцій на щоквартальній основі.

Зниження ризику

В рамках загального процесу менеджменту фінансових ризиків Банк для управління процентним, валютним, кредитним ризиками і ризиком ліквідності використовує систему лімітів і обмежень, які забезпечують фактичні значення ризиків на рівнях, що не перевищують толерантність Банку до таких ризиків.

Банк активно використовує заставу для зниження своїх кредитних ризиків (більш детальна інформація наведена нижче).

В цілях зниження ринкових ризиків Банк може застосовувати похідні фінансові інструменти в обмеженому обсязі.

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі. Банк структурує рівні кредитного ризику шляхом затвердження кредитних лімітів стосовно суми ризику, прийнятого з огляду на одного позичальника або групу позичальників. Такі ризики знаходяться під постійним контролем і аналізуються згідно з встановленим порядком. Ліміти стосовно рівня кредитного ризику на одного позичальника регулярно затверджуються Кредитною радою Банку та Кредитним комітетом Банку.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом регулярного аналізу здатності позичальників та потенційних позичальників погашати проценти та основну суму заборгованості за кредитами, а також шляхом зміни відповідних лімітів кредитування в разі необхідності. Крім цього, управління кредитним ризиком передбачає отримання застави та гарантій юридичних осіб.

Похідні фінансові інструменти

Кредитний ризик, пов'язаний з похідними фінансовими інструментами, завжди обмежується сумою інструментів, що мають позитивну справедливу вартість, відображену у звіті про фінансовий стан.

Ризики, пов'язані з кредитними зобов'язаннями

Банк надає своїм клієнтам гарантії та акредитиви, за якими він має здійснювати платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії та акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і політики.

Максимальні показники кредитного ризику для статей звіту про фінансовий стан, включаючи похідні фінансові інструменти до ефекту зниження ризику через згортання чи договори застави, максимально точно відображені у їх балансовій вартості.

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх балансова вартість являє собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче.

Кредитна якість фінансових активів

Кредитна якість фінансових активів контролюється Банком шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх кредитних рейтингів позичальників. Кредитну якість за класом активів, що стосуються статей звіту про фінансовий стан, пов'язаних з кредитуванням, на основі зовнішніх рейтингів та прийнятої в Банку системи кредитних рейтингів, розкрито у Примітках 8, 9 та 10.

Аналіз знецінення

Основні міркування в ході аналізу знецінення кредитів включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості або процентів за кредитом більш ніж на 30 днів (для юридичних осіб та індивідуально значимих кредитів фізичних осіб) та 90 днів (для фізичних осіб, що не входять до сегменту індивідуально значимих), чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Банк здійснює аналіз знецінення у двох напрямках: створення резерву під знецінення окремих кредитів і резерву під знецінення кредитів на колективній основі.

Резерв під знецінення на індивідуальній основі

Банк визначає суму резерву під знецінення окремо за кожним суттєвим кредитом в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають здійсненність бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити платоспроможність в разі виникнення фінансових труднощів, прогнозовані грошові надходження та очікувані виплати дивідендів у разі банкрутства, наявність іншої фінансової підтримки та можливу вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від знецінення оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більш пильної уваги.

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Кредитний ризик (продовження)

Резерв під знецінення кредитів на колективній основі

На колективній основі Банк визначає суму резерву під знецінення кредитів, наданих клієнтам, кожен з яких окремо не є суттєвим (включаючи кредитні картки, житлову іпотеку та незабезпечені споживчі кредити), а також окремо суттєвих кредитів, стосовно яких ще немає об'єктивних ознак знецінення. Банк аналізує резерви під знецінення на кожну звітну дату, при цьому кожний сегмент кредитного портфелю перевіряється окремо. Під час аналізу резерву під знецінення кредитів на колективній основі Банк враховує знецінення, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних ознак знецінення окремих кредитів. Збитки від знецінення визначаються, беручи до уваги таку інформацію: збитки у портфелі в попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від знецінення та моментом визначення знецінення як такого, що потребує створення резерву під час аналізу окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі знецінення. Потім резерв під знецінення аналізується органами управління кредитними ризиками для забезпечення дотримання загальної політики Банку.

Аналіз фінансових гарантій та акредитивів здійснюється з урахуванням методів, що використовуються для кредитів; коли збиток вважається вірогідним, створюються резерви під інші зобов'язання, пов'язані з кредитуванням.

Ризик ліквідності та управління фінансуванням

Ризик ліквідності – це ризик неспроможності Банку виконати свої платіжні зобов'язання на дату їх погашення в процесі звичайної господарської діяльності та в кризових умовах. Для обмеження цього ризику керівництво забезпечило диверсифіковані джерела фінансування додатково до основної депозитної бази, управляє активами з дотриманням принципів ліквідності та здійснює моніторинг майбутніх грошових потоків і ліквідності на щоденній основі.

З метою забезпечення виконання власних зобов'язань та зобов'язань клієнтів, Банк впровадив політику, спрямовану на утримання ліквідних активів на рівні, достатньому для покриття будь-якого незапланованого відтоку частини клієнтських депозитів як профілактичну міру для запобігання погіршення у економічній ситуації, зокрема шляхом формування, так званої «подушки ліквідності». Для оцінки ризиків ліквідності Банк використовує геп-аналіз та прогноз очікуваних грошових потоків строком до 1 року. Крім цього, прогноз грошових потоків піддається стрес-тестуванню на предмет різних кризових сценаріїв, розроблених на основі статистичних даних стосовно роботи українських банків в умовах кризи.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Аналіз фінансових зобов'язань, згрупованих на основі строків, що залишились до дати погашення згідно з відповідним договором

Далі у таблиці поданий зведений аналіз строків погашення фінансових зобов'язань Банківської групи станом на 31 грудня 2016 року. У таблиці показано недисконтовані зобов'язання, що підлягають погашенню згідно з договором. Виняток становлять торгові похідні інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу, які представлені в розрізі сум до отримання та до сплати за строками, що залишились до погашення. Виплати, що здійснюються по отриманні повідомлення, вважаються такими, що підлягають виплаті негайно. Однак Банківська група розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат одразу ж після настання дати, коли Банківська група мала би здійснити виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, визначені на основі сум депозитів, утримуваних у минулі періоди.

На 31 грудня 2016 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед іншими банками	1 199 253	13 963	26 272	11 228	–	1 250 716
Кошти клієнтів	22 679 078	3 917 053	4 066 197	2 308 437	516 513	33 487 278
Випущені депозитні сертифікати	5 551	225 437	464 479	–	–	695 467
Випущені єврооблігації	–	655 363	640 590	1 236 863	2 296 456	4 829 272
Інші позикові кошти	132	52	80	311	19 109	19 684
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу</i>						
- суми до сплати за договорами	2 507 092	–	–	–	–	2 507 092
- суми до отримання за договорами	(2 454 022)	–	–	–	–	(2 454 022)
Інші фінансові зобов'язання	1 301 057	–	–	–	–	1 301 057
Субординований борг	9 223	8 784	13 549	27 395	681 807	740 758
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	25 247 364	4 820 652	5 211 167	3 584 234	3 513 885	42 377 302

На 31 грудня 2015 р.	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Заборгованість перед Національним банком України	8 864	17 156	26 020	52 612	844 848	949 500
Заборгованість перед іншими банками	224 827	–	–	–	–	224 827
Кошти клієнтів	18 120 385	5 051 232	2 845 142	1 902 074	75 008	27 993 841
Випущені єврооблігації	44 298	85 738	130 036	262 930	5 784 718	6 307 720
Інші позикові кошти	184	13 673	111	224	27 313	41 505
<i>Похідні фінансові інструменти, що погашаються шляхом поставки базового активу</i>						
- суми до сплати за договорами	620 715	–	–	–	–	620 715
- суми до отримання за договорами	(634 593)	–	–	–	–	(634 593)
Інші фінансові зобов'язання	789 638	–	514 580	–	118 321	1 422 539
Субординований борг	9 231	8 933	13 549	27 395	736 150	795 258
Всього недисконтованих фінансових зобов'язань	19 183 549	5 176 732	3 529 438	2 245 235	7 586 358	37 721 312

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

У наведеній нижче таблиці відображено строки погашення фактичних та потенційних фінансових зобов'язань Банківської групи, як передбачено відповідними договорами.

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
2016 рік	329 594	1 374 667	458 430	450 871	161 105	2 774 667
2015 рік	213 921	1 238 712	620 805	632 483	131 555	2 837 476

Фінансові умовні та інші зобов'язання включають гарантії, акредитиви та кредитні ліміти за овердрафтами, відтік коштів за якими можливий у будь-який момент після звітної дати та до передбаченої договором дати закінчення строку інструменту. Банківська група очікує, що не всі умовні та інші зобов'язання будуть пред'явлені до оплати до закінчення строку дії відповідних договорів.

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2016 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та в дорозі	1 162 395	-	-	-	-	1 162 395
Кошти на рахунках в Національному банку України	1 213 522	-	-	-	-	1 213 522
Заборгованість інших банків	4 115 280	973 117	539 167	36 460	128	5 664 152
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	13 837	-	1 197	-	262 839	277 873
Цінні папери наявні для продажу	2 699 446	104 668	167 780	552 165	5 814 997	9 339 056
Кредити клієнтам	1 795 203	3 573 292	9 379 941	5 421 270	4 570 710	24 740 416
Інші фінансові активи	785 806	-	-	-	-	785 806
Всього фінансових активів	11 785 489	4 651 077	10 088 085	6 009 895	10 648 674	43 183 220
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	1 132 569	5 266	10 054	-	-	1 147 889
Кошти клієнтів	22 618 364	3 822 015	3 951 115	2 204 563	486 712	33 082 769
Випущені депозитні сертифікати	5 539	224 399	461 433	-	-	691 371
Випущені єврооблігації	-	537 183	537 183	1 074 365	2 141 809	4 290 540
Інші позикові кошти	105	-	-	149	18 890	19 144
Інші фінансові зобов'язання	1 354 127	-	-	-	-	1 354 127
Субординований борг	4 607	-	-	-	486 143	490 750
Всього фінансових зобов'язань	25 115 311	4 588 863	4 959 785	3 279 077	3 133 554	41 076 590
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(13 329 822)	62 214	5 128 300	2 730 818	7 515 120	2 106 630

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Ризик ліквідності та управління фінансуванням (продовження)

Далі у таблиці поданий аналіз активів та зобов'язань за строками їх очікуваного відшкодування або погашення станом на 31 грудня 2015 року (суми показані за балансовою вартістю):

	До 1 місяця	1-3 місяці	3-6 місяців	6-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи						
Грошові кошти в касі та дорозі	1 244 606	-	-	-	-	1 244 606
Кошти на рахунках в Національному банку України	897 908	-	-	-	-	897 908
Заборгованість інших банків	3 425 182	544 259	451 916	76 768	1 965	4 500 090
Цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку	192 434	-	70 953	-	-	263 387
Цінні папери наявні для продажу	1 125 010	1 155 602	51 018	244 248	4 113	2 579 991
Кредити клієнтам	6 538 321	8 004 896	4 710 679	4 288 589	2 729 809	26 272 294
Інші фінансові активи	1 079 613	-	-	-	-	1 079 613
Всього фінансових активів	14 503 074	9 704 757	5 284 566	4 609 605	2 735 887	36 837 889
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	-	-	485 426	485 426
Заборгованість перед іншими банками	224 827	-	-	-	-	224 827
Кошти клієнтів	17 883 325	4 938 429	2 755 791	1 826 223	69 809	27 473 577
Випущені єврооблігації	-	-	-	-	4 722 461	4 722 461
Субординований борг	-	-	-	-	492 174	492 174
Інші позикові кошти	-	13 600	-	-	26 712	40 312
Інші фінансові зобов'язання	775 760	-	514 580	-	118 321	1 408 661
Всього фінансових зобов'язань	18 883 912	4 952 029	3 270 371	1 826 223	5 914 903	34 847 438
Розрив ліквідності по фінансових інструментах	(4 380 838)	4 752 728	2 014 195	2 783 382	(3 179 016)	1 990 451

Аналіз за строками погашення не відображає стабільності поточних зобов'язань у минулому. Раніше їх реалізація відбувалась протягом періоду, що є більшим, ніж зазначено в таблиці вище. Ці залишки відображені в таблиці вище у складі сум, належних до виплати в період до 1 місяця.

Здатність Банку погашати свої зобов'язання залежить від його здатності отримати еквівалентну суму активів протягом того ж самого періоду. Наявний обсяг ліквідних активів дозволить Банку вести стабільну діяльність навіть у ситуації можливого часткового відтоку депозитів клієнтів у разі подальшого погіршення економічної ситуації.

Керівництво Банку вважає, що попри суттєву частку коштів клієнтів, що погашаються на вимогу, диверсифікація таких коштів за кількістю та типом вкладників, а також досвід, накопичений Банком за попередні періоди, вказують на те, що ці кошти формують довгострокове та стабільне джерело фінансування діяльності Банку.

Стаття «Кошти клієнтів» включає строкові депозити фізичних осіб. Згідно з українським законодавством Банк зобов'язаний виплатити такі депозити на вимогу вкладника (Примітка 15). Керівництво Банку вважає, що більшість депозитів фізичних осіб не будуть відкликані до встановленої дати виплати, тому кошти клієнтів відображаються за контрактними строками, що залишилися до погашення.

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Ринковий ризик

Ринковий ризик – неторговий

Ринковий ризик – це ризик зміни справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансових інструментів внаслідок коливання ринкових змінних, як, наприклад, процентні ставки, обмінні курси валют та інші ціни. Банк управляє ринковими ризиками по неторгових портфелях. Управління неторговими позиціями і моніторинг таких позицій здійснюються на основі додаткового аналізу чутливості.

Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки – це потенційна загроза виникнення втрат, зниження доходу чи зменшення вартості капіталу Банку внаслідок несприятливих змін процентних ставок на ринку. Даний ризик виникає переважно внаслідок відмінностей в строковості активів чи зобов'язань Банку за строками чутливості до зміни процентних ставок. Таким чином, ризик процентної ставки є наслідком незбалансованості структури звіту про фінансовий стан у розрізі чутливості до зміни процентної ставки активів і зобов'язань за строками до переоцінки.

Чутливість фінансового результату відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки на неторгові фінансові активи та фінансові зобов'язання, наявні на 31 грудня, з урахуванням строків перегляду процентних ставок, передбачених умовами договору за відповідними активами та зобов'язаннями.

Для оцінки процентного ризику Банк використовує геп-аналіз процентних активів та зобов'язань, проводить аналіз чутливості вартості процентних активів та зобов'язань до зміни процентних ставок.

Контроль процентного ризику здійснюється згідно до звіту про зміни спреду та маржі.

Банк оцінює процентний ризик за сценарієм паралельного зсуву кривої доходності в бік збільшення процентних ставок на 200 базисних пунктів в основних валютах (гривня, долар США, євро). Станом на 31 грудня 2016 року Банк схильний до процентного ризику, реалізація якого може вплинути на чистий процентний дохід в часовому горизонті один рік – можливе зменшення на 253 110 тисячі гривень (станом на 31 грудня 2015 року – зменшення на 100 757 тисяч гривень).

Банк оцінює вищевказаний рівень процентного ризику як прийнятний та контрольований, розмір якого суттєво не вплине на прибутковість та стабільність фінансового стану Банку. Рівень процентних ставок в Банку встановлюється Тарифно-комерційним комітетом Банку, приймаючи до уваги трансфертні процентні ставки та вартість ризиків, які встановлені Комітетом по управлінню активами та пасивами Банку. При цьому, згідно з внутрішніми політиками Банку, діє система делегування повноважень на зміну ставок. Контроль за ефективністю операцій з процентними інструментами здійснюється Тарифно-комерційним комітетом Банку щомісяця.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик, пов'язаний з впливом коливань обмінних курсів на вартість фінансових інструментів.

Оцінку валютного ризику Банк проводить з допомогою методики оцінки Вартості під ризиком (Value-at-Risk, VaR), враховуючи рекомендації International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards, June 2006 та Revision to Basel II market risk framework, December 2010. VaR дозволяє оцінити максимально можливу величину втрат з встановленим рівнем довіри за відповідний період часу.

Банк здійснює розрахунок VaR за методом історичного моделювання з метою оцінки валютного ризику в нормальних та стресових умовах розвитку фінансового ринку. Розрахунок VaR базується на 251 дні незважених історичних даних про ринкові курси валют, період розрахунку протягом якого Банк, вірогідно, зможе закрити відкриті валютні позиції, складає 10 днів та однобічний рівень довіри 99%.

При визначенні валютного ризику розрахунковий VaR множить на суму числа «3» та надбавки у розмірі «1» згідно з рекомендаціями Базель.

(у тисячах гривень)

29. Управління ризиками (продовження)

Валютний ризик (продовження)

Незважаючи на те, що VaR дозволяє отримати оцінку валютного ризику, необхідно враховувати також недоліки цього методу, такі як:

- ▶ Використання минулих змін курсів валют та банківських металів не дозволяє в повній мірі оцінити можливі коливання курсів валют та банківських металів в майбутньому;
- ▶ Використання періоду розрахунку 10 днів має на увазі, що всі відкриті позиції в валютних та банківських металах можуть бути закриті на протязі 10 торговельних днів. Дане оцінювання може неточно відобразити величину валютного ризику в період зниження ліквідності ринку, під час якого період закриття Банком позиції може збільшитися;
- ▶ Використання 99%-вого рівня однобічної довіреної вірогідності не дозволяє оцінити об'єм втрат, очікуваних з вірогідністю 1%; та
- ▶ Розрахунок VaR відбуваються на основі відкритих позицій Банку в іноземній валюті та банківських металах на кінець дня та може не відобразити ризик, який приймає Банк протягом дня.

Результат розрахунків валютного ризику за допомогою метода VaR на 31 грудня наведено у таблиці нижче:

Показник	2016 рік	2015 рік
<i>Валютний ризик без врахування диверсифікації</i>		
долар США	1 973	61 965
євро	27 516	25 826
російський рубль	45 475	10 666
інші валюти	6 932	17 185
Всього валютний ризик без врахування диверсифікації	81 896	115 642
Ефект від диверсифікації	(16 104)	(61 212)
Валютний ризик з врахуванням диверсифікації	65 792	54 430

Наведені вище дані розраховані на основі внутрішньої управлінської звітності Банку, яка базується на оперативній бухгалтерській звітності, підготовленої відповідно до вимог МСФЗ.

Комітет по управлінню активами і пасивами Банку розглядає результати оцінки валютного ризику на щомісячній основі.

Операційний ризик

В Банку проводиться щорічний розрахунок показника прийнятного рівня операційного ризику – «ризик-апетиту».

Значення ризик-апетиту затверджується Комітетом по управлінню операційним ризиком.

Розрахунок фактичних втрат викликаних операційними ризиками та моніторинг дотримання Банком встановленого «ризик-апетиту» здійснюється щоквартально для розгляду Спостережною Радою.

Слід зазначити, що при розрахунку ризик-апетиту не враховуються минулі події, які мали разовий форс-мажорний характер та/або такі виникнення яких в майбутньому не очікується в результаті усунення причин їх виникнення.

Система управління операційним ризиком функціонує з 2011 року, та включає зокрема:

- ▶ Загальнобанківську консолідацію подій операційного ризику;
- ▶ Щорічне проведення самооцінки рівня операційного ризику;
- ▶ Щорічне проведення стрес-тестування операційного ризику згідно вимог Національного Банку України;
- ▶ Щоквартальний моніторинг ключових індикаторів ризику (KPIв).

Зареєстровані події операційного ризику підлягають детальному розгляду та оцінці негативних наслідків, а події що вимагають прийняття додаткових управлінських рішень або розробки додаткових мінімізуючих заходів розглядаються Підкомітетами КУОР або Комітетом з управління операційним ризиком.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

30. Розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю

У таблиці нижче порівнюються балансова вартість та справедлива вартість фінансових інструментів, відображених у консолідованій звітності Банківської групи за амортизованою вартістю, за їх видами. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	2016 рік			2015 рік (реклаसифіковано)		
	Балансова вартість	Справед- лива вартість	Невизна- ний дохід/ (витрати)	Балансова вартість	Справед- лива вартість	Невизна- ний дохід/ (витрати)
Фінансові активи						
Грошові кошти у касі	1 162 395	1 162 395	-	1 244 606	1 244 606	-
Кошти на рахунках в Національному банку України	1 213 522	1 213 522	-	897 908	897 908	-
<i>Заборгованість інших банках</i>						
- Поточні рахунки та депозити «овернайт»	3 717 293	3 717 293	-	3 030 394	3 030 394	-
- Строкові депозити в інших банках	1 946 859	1 946 859	-	1 469 696	1 469 696	-
<i>Кредити клієнтам</i>						
- Кредити корпоративним клієнтам	21 308 285	21 351 655	43 370	23 057 361	22 956 764	(100 597)
- Споживчі кредити	2 179 928	2 179 928	-	1 507 667	1 507 667	-
- Іпотечні кредити	303 155	280 715	(22 440)	877 022	803 525	(73 497)
- Автокредитування	26 026	18 921	(7 105)	73 896	49 300	(24 596)
- Інші кредити (овердрафти)	923 022	923 022	-	756 348	756 348	-
Фінансові зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	-	485 426	485 426	-
<i>Заборгованість перед іншими банками</i>						
- Поточні рахунки інших банків	862 148	862 148	-	51 227	51 227	-
- Строкові депозити інших банків	225 380	225 380	-	173 600	173 600	-
- Кредити, отримані від інших банків	60 361	60 361	-	-	-	-
<i>Кошти клієнтів</i>						
- юридичні особи	18 369 586	18 380 672	(11 086)	13 474 023	13 486 122	(12 099)
- фізичні особи	14 713 183	14 778 171	(64 988)	13 999 554	14 042 718	(43 164)
Випущені депозитні сертифікати	691 371	691 371	-	-	-	-
Випущені єврооблігації	4 290 540	4 415 166	(124 626)	4 722 461	3 305 723	1 416 738
Інші позикові кошти	19 144	19 144	-	40 312	40 312	-
Субординований борг	490 750	420 633	70 117	492 174	292 000	200 174
Усього невизнана зміна в нереалізованій справедливій вартості			(116 758)			1 362 959

Нижче описані методи та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у консолідованій звітності.

Активи, справедлива вартість яких наближається до балансової

Щодо фінансових активів та фінансових зобов'язань, що є ліквідними або короткостроковими (до трьох місяців), вважається що їх балансова вартість приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів на вимогу, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

(у тисячах гривень)

30. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, що обліковуються за амортизованою вартістю

Справедлива вартість облігацій, що котируються, ґрунтується на котируваннях на звітну дату. Справедлива вартість інструментів, що не котируються та справедлива вартість яких не наближається до балансової, а саме кредитів клієнтам, заборгованість інших банків, заборгованість перед Національним банком України, заборгованість перед іншими банками, коштів клієнтів, депозитних сертифікатів, інших фінансових активів та зобов'язань оцінюється за допомогою дисконтування майбутніх грошових потоків з використанням ставок, існуючих в цей момент по заборгованості з аналогічними умовами, кредитним ризиком та строком погашення.

Активи і зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю або справедлива вартість яких розкривається

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у консолідованій звітності, класифікується в рамках ієрархії джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- ▶ Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- ▶ Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- ▶ Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та не є спостережуваними на ринку.

У випадку активів і зобов'язань, що визнаються у консолідованій звітності за справедливою вартістю на періодичній основі, Банківська група визначає факт переведення між рівнями ієрархії, джерел справедливої вартості, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вхідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Для цілей розкриття інформації про справедливу вартість Банківська група визначила класи активів і зобов'язань на підставі природи, характеристик і ризиків за активом або зобов'язанням, а також рівень ієрархії джерел справедливої вартості:

31 грудня 2016 р.	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2016 р.	–	6 843 537	–	6 843 537
Корпоративні облігації	31 грудня 2016 р.	–	2 052	–	2 052
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2016 р.	–	27 020	–	27 020
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2016 р.	–	2 602 485	–	2 602 485
Основні засоби – будівлі	1 грудня 2016 р.	–	–	1 118 579	1 118 579
Предмети мистецтва	1 грудня 2016 р.	–	–	17 005	17 005
Інвестиційна власність	1 грудня 2016 р.	–	–	185 857	185 857
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2016 р.	1 162 395	–	–	1 162 395
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2016 р.	–	1 213 522	–	1 213 522
Заборгованість інших банків	31 грудня 2016 р.	–	5 664 152	–	5 664 152
Кредити клієнтам	31 грудня 2016 р.	–	–	24 754 241	24 754 241
Акції	31 грудня 2016 р.	–	–	168 855	168 855
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2016 р.	–	53 070	–	53 070
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2016 р.	–	–	–	–
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2016 р.	–	1 147 889	–	1 147 889
Кошти клієнтів	31 грудня 2016 р.	–	–	33 158 843	33 158 843
Випущені депозитні сертифікати	31 грудня 2016 р.	–	–	691 371	691 371
Випущені єврооблігації	31 грудня 2016 р.	4 415 166	–	–	4 415 166
Інші позикові кошти	31 грудня 2016 р.	–	19 144	–	19 144
Субординований борг	31 грудня 2016 р.	–	420 633	–	420 633

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

30. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Активи і зобов'язання, відображені за справедливою вартістю

Інформація про зміни у балансовій вартості будівель, предметів мистецтва та інвестиційної власності протягом 2016 року наведено у Примітці 11.

	Дата оцінки	Оцінка справедливої вартості з використанням (рекласифіковано)			
		Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
31 грудня 2015 р.					
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Державні боргові цінні папери	31 грудня 2015 р.	–	459 789	–	459 789
Корпоративні облигації	31 грудня 2015 р.	–	24 127	–	24 127
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2015 р.	–	17 376	–	17 376
Депозитні сертифікати НБУ	31 грудня 2015 р.	–	2 142 255	–	2 142 255
Основні засоби – будівлі	1 червня 2015 р.	–	–	1 217 680	1 217 680
Предмети мистецтва	1 грудня 2015 р.	–	–	17 014	17 014
Інвестиційна власність	1 грудня 2015 р.	–	–	188 554	188 554
Активи, справедлива вартість яких розкривається					
Грошові кошти в касі та в дорозі	31 грудня 2015 р.	1 244 606	–	–	1 244 606
Кошти на рахунках в Національному банку України	31 грудня 2015 р.	–	897 908	–	897 908
Заборгованість інших банків	31 грудня 2015 р.	–	4 500 090	–	4 500 090
Кредити клієнтам	31 грудня 2015 р.	–	–	26 073 604	26 073 604
Акції	31 грудня 2015 р.	–	–	217 207	217 207
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Форвардні валютні контракти	31 грудня 2015 р.	–	13 878	–	13 878
Зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається					
Заборгованість перед Національним банком України	31 грудня 2015 р.	–	485 426	–	485 426
Заборгованість перед іншими банками	31 грудня 2015 р.	–	224 827	–	224 827
Кошти клієнтів	31 грудня 2015 р.	–	–	27 528 840	27 528 840
Випущені єврооблігації	31 грудня 2015 р.	3 305 723	–	–	3 305 723
Інші позикові кошти	31 грудня 2015 р.	–	40 312	–	40 312
Субординований борг	31 грудня 2015 р.	–	292 000	–	292 000

Далі представлений опис визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які відображаються за справедливою вартістю з використанням моделей оцінки. Цей опис включає оцінки та судження Банківської групи, які учасник ринку зробив би при оцінці інструментів.

Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти оцінені із застосуванням моделей оцінки, які базуються за ринкових спостереженнях, – це здебільшого валютні свопи та форвардні валютообмінні контракти. Моделі, які використовуються найчастіше, включають моделі оцінки форвардів та свопів з використанням розрахунків теперішньої вартості. Ці моделі використовують різні вхідні дані, включаючи кредитоспроможність контрагентів, форвардні та спотові курси валют та криві процентних ставок.

Цінні папери

Цінні папери, оцінені з використанням моделей оцінки, представлені перш за все борговими цінними паперами, які не обертаються на ринку. Ці цінні папери оцінюються з використанням моделей дисконтованих грошових потоків, які, в одному випадку, використовують тільки ринкові спостереження, наприклад, процентні ставки, а в іншому – ринкові спостереження та інформацію, яка не базується на ринкових спостереженнях. Інформація, яка не базується на ринкових спостереженнях, включає припущення щодо фінансового стану компанії – об'єкта інвестицій, її ризик, та економічні припущення щодо галузі, у якій веде свою діяльність компанія – об'єкт інвестицій.

(у тисячах гривень)

30. Розкриття справедливої вартості (продовження)

Будівлі, предмети мистецтва та інвестиційна власність

Основою оцінки є метод ринкових аналогів, результати застосування методу ринкових аналогів підтверджуються доходним методом. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогів будівель, що використовуються при застосуванні методу ринкових аналогів, строків експлуатації активів, які переоцінюються, та норм капіталізації, що використовуються при застосуванні доходного методу.

Протягом 2016 та 2015 років Банківська група не переводила фінансові активи або фінансові зобов'язання між рівнями ієрархії справедливої вартості.

Протягом 2016 та 2015 років Банківська група не визнавала змін у балансовій вартості фінансових активів 3 рівня, які обліковуються за справедливою вартістю, або прибутків та збитків за ними.

31. Умовні та інші зобов'язання

Судові процеси

В ході звичайного ведення операцій Банківська група виступає стороною різних судових процесів та спорів. Грунтуючись на власних оцінках і коментарях власних спеціалістів, керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати діяльності Банківської групи. Так, протягом звітного періоду, Банківська група була учасником судового процесу з податковими органами на загальну суму 80 446 тисяч гривень. Постановою окружного адміністративного суду міста Києва та ухвалою Київського апеляційного адміністративного суду всі податкові повідомлення-рішення були визнані протиправними та повністю скасованими. Станом на дату підписання звітності відкрите касаційне провадження за скаргою податкових органів на зазначені рішення, дату розгляду справи не призначено. Керівництво вважає, що відтік ресурсів не є можливим, тому відносно цих судових процесів не було визнано жодне забезпечення.

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності, включаючи правила валютного й митного контролю, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банківської групи, є обґрунтованими, і діяльність Банківської групи здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює її діяльність, і що Банківська група нарахувала та сплатила усі належні податки.

В той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом зменшується.

Капітальні зобов'язання

Станом на 31 грудня 2016 року Банківська група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами на придбання обладнання на суму 10 135 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 23 443 тисячі гривень). Керівництво Банківської групи вже виділило необхідні ресурси для виконання цього зобов'язання. Керівництво Банківської групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для виконання цих та інших аналогічних зобов'язань.

Дотримання фінансових показників

Банківська група повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно випущених єврооблігацій. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Банківської групи, включаючи підвищення вартості кредитів та оголошення дефолту. Зокрема, Банківська група повинна підтримувати на певному рівні капітал, показник достатності капіталу, співвідношення ліквідних активів до загальних активів, співвідношення максимальної суми кредитування одного позичальника до капіталу, співвідношення максимальної суми кредитування однієї пов'язаної сторони Банківської групи до капіталу, співвідношення операційних витрат до результату операційної діяльності та співвідношення основних засобів і нематеріальних активів до капіталу. Невиконання цих вимог може призвести до дострокового вилучення коштів кредитором на їх власний розсуд. На думку керівництва Банківської групи, станом на 31 грудня 2016 та 2015 років ці показники Банківською групою дотримані.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

31. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання з кредитування

Гарантії та акредитиви «стенд-бай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Банківська група здійснить платіж на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, несуть ризик, пов'язаний із дефолтом клієнта або його неспроможністю виконати договір з третьою стороною. Для управління ризиком збитків Банківська група вимагає, щоб більшість гарантії забезпечувались депозитами в Банківській групі. Документальні та комерційні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Банківської групи за дорученням своїх клієнтів, які надають право третім сторонам вимагати від Банківської групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, а отже мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Кредитні зобов'язання являють собою невикористані зобов'язання щодо надання кредитів у формі позик. Банківська група наражається на ризик можливих збитків у зв'язку з ризиком по кредитних зобов'язаннях. Однак, враховуючи відкличний характер цих зобов'язань, Банківська група може відмовити клієнтам в кредитах при зниженні платоспроможності клієнта.

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантії за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Акредитиви, видані Банківською групою, були такими:

	2016 рік	2015 рік
Підтверджені імпорتنі акредитиви	1 111 086	836 660
Непідтверджені імпорتنі акредитиви	123 034	158 614
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(1 195 531)	(851 628)
Резерв під імпорتنі акредитиви	(248)	(1 497)
Всього акредитивів	38 341	142 149

Гарантії надані були такими:

	2016 рік	2015 рік
Гарантії та авалювання векселів	1 540 547	1 222 613
Грошове забезпечення (Примітка 15)	(370 797)	(122 456)
Резерв під гарантії та авалі	(11 268)	(13 472)
Всього гарантій	1 158 482	1 086 685

Безвідкличні зобов'язання з кредитування, надані Банківською групою, були такими:

	2016 рік	2015 рік
Зобов'язання з надання кредитів	–	619 588
Грошове забезпечення	–	(34 634)
Всього безвідкличних зобов'язань з надання кредитів	–	584 954

Сума невиконаних відкличних зобов'язань з надання кредитів, наданих Банківською групою станом на 31 грудня 2016 року, склала 4 892 266 тисяч гривень (на 31 грудня 2015 року – 4 522 309 тисяч гривень). Керівництво вважає зобов'язання з надання кредитів відкличними, оскільки відповідні договори забезпечують широкий спектр подій-підстав, які дозволяють Банківській групі призупинити подальше фінансування клієнта або достроково анулювати ліміт кредитування. Такі події включають, у тому числі, погіршення фінансового стану клієнта, зменшення потоків надходжень грошових коштів на поточні рахунки клієнта, втрату забезпечення або значне зменшення його справедливої вартості, рішення регулятивних органів, які впливають на монетарний ринок України.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

31. Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання з кредитування (продовження)

У сумі резерву під акредитиви та гарантії відбулися такі зміни:

	2016 рік	2015 рік
Резерв під зобов'язання, гарантії та акредитиви, станом на початок періоду	14 969	13 028
(Сторно)/Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви, протягом звітного періоду	(2 513)	22
Вплив курсових різниць	1 143	1 919
Резерв під зобов'язання, акредитиви та гарантії на 31 грудня (Примітка 19)	13 599	14 969

Зобов'язання за операційною орендою

У випадках, коли Банківська група виступає орендарем, майбутні мінімальні орендні платежі за операційною орендою приміщень з можливістю її скасування були такими:

	2016 рік	2015 рік
До 1 року	14 518	61 480
1-5 років	102 583	33 659
Понад 5 років	–	1 480
Всього зобов'язань за операційною орендою	117 101	96 619

32. Операції зі зв'язаними сторонами

Для цілей складання цієї консолідованої звітності сторони вважаються зв'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна сторона контролює іншу або має можливість у значній мірі впливати на фінансові та операційні рішення іншої сторони у відповідності до МСБО 24 «Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін». При розгляді кожного можливого випадку відносин з зв'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

32. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

В ході звичайної діяльності проводяться операції з основними акціонерами, компаніями під спільним контролем та іншими зв'язаними сторонами. Ці операції включають здійснення розрахунків, надання кредитів, залучення депозитів, фінансування комерційної діяльності та операції з іноземною валютою. Нижче наводяться залишки станом на 31 грудня 2016 та 2015 років, а також доходи та витрати за 2016 та 2015 роки:

На 31 грудня 2016 та за 2016 фінансовий рік	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	1 683 161 13,93	169 31,49	2 37,00
Резерв під знецінення кредитів	-	(15 535)	(1)	-
Інші активи	7	52 622	-	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(88)	(7 140 665) 8,71	(34 207) 7,72	(112 227) 7,65
Випущені депозитні сертифікати	-	(435 041)	-	-
Інші зобов'язання	-	(126 371)	(4)	(10)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	193 715	184	416
Гарантії та авалі	-	99 922	-	-
Акредитиви	-	169 052	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	247 859	26	8
Процентні витрати	-	(307 086)	(2 550)	(7 433)
Комісійні доходи	83	90 436	65	699
Комісійні витрати	-	(867)	(2)	(8)
Дохід від страхової діяльності	-	96 029	-	-
Інші доходи	-	35	9	12
Відрахування до резерву під зобов'язання, гарантії та акредитиви	-	2	-	-
Резерв під знецінення кредитів	-	1 558	(1)	-
Операційні витрати	-	(2)	(820)	-

На 31 грудня 2015 року та за 2015 фінансовий рік	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Активи				
Кредити клієнтам (процентна ставка, % річних)	-	1 502 633 (15,68)	184 (23,13)	1
Резерв під знецінення кредитів	-	(17 093)	-	-
Інші активи	-	381	-	-
Зобов'язання				
Кошти клієнтів (процентна ставка, % річних)	(47)	(4 725 761) (10,05)	(26 218) (13,18)	(57 875) (11,32)
Інші зобов'язання	-	(270)	(3)	(9)
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням				
Відкличні зобов'язання з надання кредитів	-	156 542	197	357
Гарантії та авалі	-	4 250	-	-
Акредитиви	-	12 821	-	-
Доходи/(витрати)				
Процентні доходи	-	141 512	26	1
Процентні витрати	-	(374 026)	(2 580)	(4 917)
Комісійні доходи	9	83 753	18	327
Інші доходи	-	(419)	(1)	(5)
Інші витрати	-	354 213	1	3
Резерв під знецінення кредитів	-	(15 208)	-	-
Операційні витрати	-	(4 871)	(731)	(6)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

32. Операції зі зв'язаними сторонами (продовження)

Резерв під знецінення кредитів стосовно кредитів зв'язаним сторонам був створений за портфельним принципом.

Протягом 2016 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	–	683 177	33	1
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	–	(735 772)	(49)	–
Інші зміни	–	233 123	1	–

Протягом 2015 року сума кредитів зв'язаним сторонам змінювалась таким чином:

	Материнська компанія	Підприємства під спільним контролем	Керівництво	Інші зв'язані сторони
Кредити, надані пов'язаним сторонам протягом року	–	728 724	35	1
Суми, повернені пов'язаними сторонами протягом року	–	(1 203 337)	(91)	–
Інші зміни	–	301 988	–	–

У 2016 році винагорода членам Правління складалася із заробітної плати у сумі 71 744 тисячі гривень (у 2015 році – 60 473 тисячі гривень), обов'язкових внесків до державних фондів у сумі 1 083 тисячі гривень (у 2015 році – 1 045 тисяч гривень). За 12 місяців 2016 року виплати членам Спостережної ради становили 810 тисяч гривень (за 12 місяців 2015 року – 0).

33. Прибуток на акцію

Базисний прибуток на акцію розраховується шляхом ділення чистого прибутку або збитку за рік на середньозважену кількість звичайних акцій, що були в обігу протягом року не враховуючи акцій, викуплених у акціонерів. В зв'язку з тим, що вимоги МСБУ 33 «Прибуток на акцію» не можуть бути застосовані до Банківської групи, для цілей цієї звітності прибуток на акцію розраховувався виходячи із прибутку Банку.

	2016 рік	2015 рік
Прибуток/(збиток) за звітний період	367 011	(1 752 470)
Середньозважена кількість звичайних акцій в обігу	14 323 880	14 323 880
Прибуток/(збиток) на акцію, базисний (виражений в гривнях за акцію)	25,62	(122,35)

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК»
Примітки до річної консолідованої звітності Банківської групи за 2016 рік

(у тисячах гривень)

34. Інформація про дотримання вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів Банківської групи

Станом на 31 грудня 2016 року Банківська група дотримується вимог щодо достатності регулятивного капіталу та економічних нормативів у відповідності до вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 20 червня 2012 року № 254 за винятком нормативів Н7к, Н9к, Н10к та Н10-1к, значення яких передбачені індивідуальною Угодою №113 від 26.06.2014 року про вжиття заходів щодо усунення порушень нормативно-правових актів Національного банку України Банківською групою «ПУМБ». Додатково, відповідно до вимог постанови Правління НБУ від 12.05.2015 року № 314 «Про заходи щодо приведення банками обсягів активних операцій з пов'язаними особами до нормативних вимог», Банком розроблений оновлений План заходів щодо приведення нормативів Банківської групи ПУМБ Н7к, Н8к, Н9к, Н10к, Н10-1к до нормативних вимог.

Нормативні та фактичні значення нормативів Банківської групи станом на 31 грудня 2016 та 2015 років, подані нижче:

	Нормативне значення	Фактичне значення станом на 31 грудня 2016 року	Фактичне значення станом на 31 грудня 2015 року
Норматив поточної ліквідності (Н5к)	не менше 40%	68,41%	72,38%
Норматив короткострокової ліквідності (Н6к)	не менше 60%	101,55%	113,93%
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7к)	не більше 25%	199,35%	238,25%
Норматив великих кредитних ризиків (Н8к)	не більше 800%	380,45%	419,22%
Норматив максимального розміру кредитного ризику на одну пов'язану особу (Н9к)	не більше 5%	53,80%	47,97%
Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н10к)	не більше 30%	245,97%	276,76%
Норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами (Н10-1к)	не більше 20%	245,85%	276,65%
Норматив участі (інвестування) у капіталі юридичної особи, що не є фінансовою установою (Н11к)	не більше 15%	0,05%	0,24%
Загальна сума участі (інвестування) (Н12к)	не більше 60%	0,47%	0,92%
Регулятивний капітал		4 370 502	4 149 655
Необхідний розмір регулятивного капіталу		3 271 061	3 499 892
Достатність регулятивного капіталу		1 099 441	649 763

Підписано від імені Правління Відповідальної особи Банківської групи 29 травня 2017 року

С.П. Черненко (Голова Правління)

І.О. Кожевин (Фінансовий директор)

О.О. Полещук (Головний бухгалтер)